ŞUBAT 1984 SAYI: 19 2 DM

Dayanışma

PRİMLİ DÖNÜŞ TUZAĞI!

Uzun zamandır Türkiye'li işçileri çok yakından ilgilendiren ve üzerinde kasıtlı olarak geniş propaganda yapılan "Primli Geri Dönüş" yasası nihayet çıktı.

Yasanın amacı, görünüşte "Ortak Pazar" dışı ülkelerin işçilerini, kabaca "posasını çıkar at" prensibi ile kapı dışarı etmekse de, özünde Türkiye'li işçileri hedeflediği açık. Gün gibi açık olan ikinci nokta ise; yasanın çok iyi planlanarak ve Türkiye'deki cunta hükümetleri ile görüş birliğine varılarak çıkarıldığıdır.

Alman tekelci burjuvazisi, çıkarılan bu yasa ile söylendiği gibi bir taşla iki kuş değil, kuşkusuz ikiden çok kuş avlamayı planlamıştır ve bunu uygulamaktadır.

Bunlardan birincisi, halen işsiz bulunan 120 bin Türkiye'li işçiyi bu yasanın kapsamı dışında bırakmış (onlara, sadece ödemiş oldukları emeklilik primlerini toptan geri alarak, bin an önce dönmelerini salık vermektedir) ve nasıl olsa kısa bir gelecekte geri dönmeye zorunlu olduklarını hesaba katmıştır. Yasayla yapılan iş, bu durumdaki işçilerimizin geri dönüşlerini çabuklaştırmak için yukarıda sözünü ettiğimiz "cazip" maddeyi getirmektir.

Yasanın amaçladığı ikinci husus ise; işçi başına 10 500 DM ile beher çocuk başına 1500 DM prim ödeme şartını 1 Ekim 1983 ile 30 Haziran 1984 tarihleri ile sınırlayarak, bu zaman aralığında "üretimin durdurulması nedeniyle işyerinin tamamen veya önemli bir kısmının veya iflas nedeniyle tümünün kapatılması sonucu 30 Haziran 1984 tarihine kadar işsiz kalan...", "ve altı aydır kısa çalışan" işçilere inhisar ettirmektir. Ödemeyi sadece bunlara indirgemiştir. Görünen odur ki, Alman tekelcileri bu devrede ortaya

(Devamı 7. sayfada)

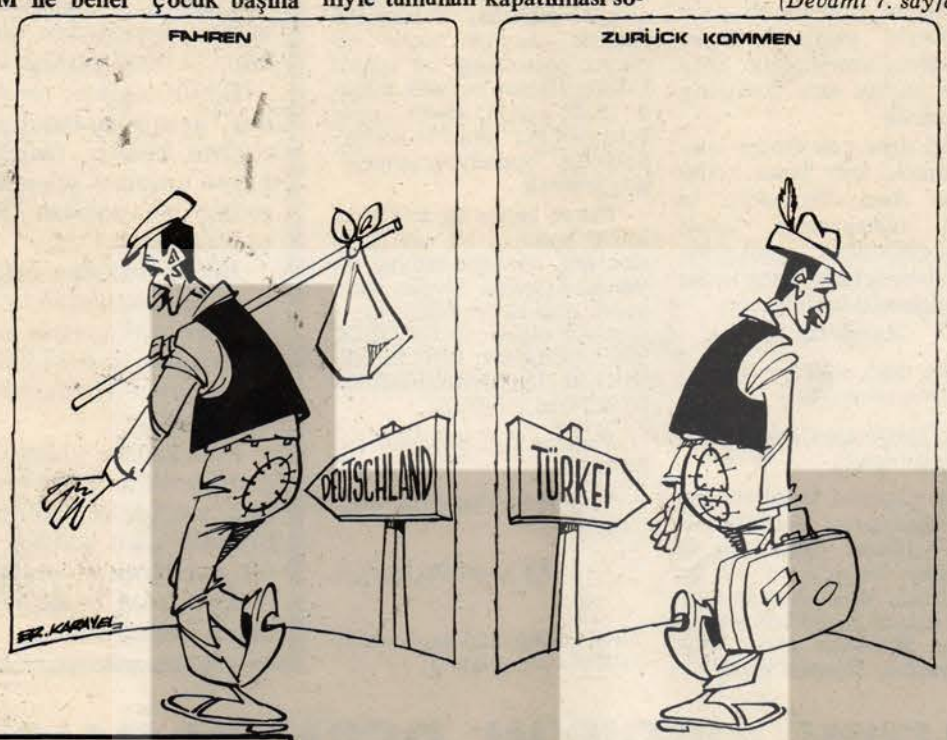

"1 ÖLÇÜ RAGOFIX 2 ÖLÇÜ SU"

Bir Federal Alman otobanındaki atom mayını yuvası.

Bu yazının başlığı F.Almanya'da Hessen eyaletindeki barış yanlılarının son günlerde sık sık kullandıkları bir slogan. Barışçılar bu sloganı televizyondaki çimento reklamlarından aynen almışlar. "Bugün iş çok basit: Bir ölçü Ragofix, iki ölçü su!"

Barışçılar bu sloganla Federal Almanya topraklarına serpiştirilmiş bulunan atom mayınları yuvalarının çimentoyla doldurularak, kullanılmaz hale getirilmesine çalışıyorlar. Kendileri de ekipler halinde bu işi yapıyorlar. Şimdiye kadar iki yüz tanesini de dolduruvermişler.

Atom mayınlarının yuvaları Demokratik Almanya'dan F.Almanya'ya uzanan otobanlar üzerinde hazırlanmış. Amerika'nın Almanya'da bulunan 5. tümeni bir savaş sırasında "düşmana" ağır kayıplar verdirerek geri çekilmek için bu yuvaların kapaklarını açacak, içine 15 kilotonluk atom mayınını yerleştirecek ve patlatacak. Patlama kilometrelerce karelik bir alanda tüm hayatı bir anda yok edecek

(Devamı 7. sayfada)

TURİST İHRACATCILAR

12 Eylül faşist darbesiyle birlikte, şimdiki başbakan Özal'ın mimarlığını sürdürdüğü 24 Ocak Kararları diye anılan ekonomi politikasının ihracat alanında sağladığı başarıları göstermek için bu politikanın uygulanmasıyla birlikte ihracatçıların sayısında ne büyük bir artış olduğunu Özal durmadan tekrarlar, faşizme şakşakçılık eden köşe yazarları da "Türkiye'nin artık 36 bin ihracatcısı var" diye övünürlerdi.

36 bin ihracatçının foyası kısa bir süre önce ortaya çıktı. Bilindiği gibi Özal hükümetinin son aldığı kararlardan önce yurtdışına turistik gezi yapma imkanı ancak iki yılda bir kere olarak yurttaşlara tanınıyordu. Oysa ihracatçı olduğuna dair bir belge sahibi olanlar istedikleri zaman yurtdışına çıkabiliyorlardı. Ülkemizin her şart altında gemisini yürütme becerisine sahip tuzu kuru kesimleri bu turistik gezi kısıtlamasından birer ihracatçı belgesi edinerek kurtuluyorlardı. Şimdi yurt dışına turistik çıkış tamamiyle serbest bırakılınca birer ihracatçı belgesi edinmenin zahmetlerine katlanmaya hiçbir gerek kalmadı. Her yıl başında yenilenen ihracatçı belgelerinin 1984 yılında yenilenmesi için başvuranların sayısı 3800 olarak ortaya çıkınca geri kalanların, yani tüm "ihracatçılarımızın" yüzde doksanının turist olduğu anlaşıldı.

Meğer bu "ihracatçılarımızın" amacı ülkeye döviz getirmek değil, ülkeden döviz götürmekmiş.

ESKİ 24 OCAK'A YENİ ETİKET ANAP HÜKÜMETİ
Yazısı 3. sayfada

Demokrasi Kendiliğinden Gelir mi?

12 Eylül'de Kenan Evren ve ortaklarının verdiği emirle isyan eden ve 1961 Anayasasını ortadan kaldıran ordu, insan haklarını çiğnerken, özgürlükleri ortadan kaldırırken, tüm siyasi partileri kapatırken, tam kendi istediği nitelikte bir anayasayı halkoylamasından geçirirken, 6 Kasım seçimlerine katılmasını istemediği Büyük Türkiye Partisini kapatırken, SODEP ve Doğru Yol partilerini seçimlere sokmazken çok rahattı. Tüm bunları tereyağından kıl çekercesine rahatça yapabiliyordu. Rahatlığının nedeni ülkede demokrasi geleneklerinin zayıf, demokrasi için mücadele edebileceklerin örgütsüz, burjuva muhalefetin uzlaşmacı ve aydınların yılgın oluşuydu.

Şimdi de, Mart sonunda mahalli seçimler yapılıyor. Ve bu seçimlere SODEP ve Doğru Yol partileri de giriyor. Evren Cuntası genel seçimlere katmadığı bu partileri mahalli seçimlere neden katıyor? Bu partilerin kendisi tarafından çizilmiş "Anayasal" çerçeveyi bir veri olarak kabul ettiğini, demokrasiye ulaşma hesaplarının, demokrasiye ekmek-su gibi ihtiyacı olan kitlelerin özlemlerine sahip çıkarak ve demokrasi talebini yüksek sesle dile getirerek mücadele etmek yerine, mahalli seçimlerde Cunta partilerinden daha çok oy alarak bir erken seçimi zorlamaya, ve yapılırsa erken seçimlerden galip çıkıp, ondan sonra yavaş yavaş kanuni değişiklerle siyasi dengeleri değiştirmeye dayandığını biliyor. Ve nasıl olsa erken seçime gidip gitmemenin anahtarını kendi elinden tuttuğundan bundan hiç çekinmiyor.

SODEP ve Doğru Yolun (bu partinin Adalet Partisi Liderleri üzerindeki siyasi yasakları kaldırmak ve Cumhurbaşkanın taşıdığı yetkileri törpülemekten başka bir hedefi, demokratik bir talebi yoktur.) bu "demokrasiye geçiş" hesapları karşısında ülkemizin geniş aydın kesimlerinin bir itirazı olmadığı da görülüyor. Hatta onlar Nasrettin Hoca'nın alacaklılarına, "Yol kenarına dikenli çalı diktim, gelen geçen koyunların tüyleri bu dikenlere takılacak, toplayıp eğirecek ve pazara götürüp satacağım, sen de paranı alacaksın" demesi karşısında peşin parayı görmüş gibi sevinmesine benzer bir tutum içindeler.

Oysa demokrasi, ona ulaşmak için gerekli bedel ödenmeden gelmez, gelmeyecektir. Bu hesapların sonunda ulaşılan yer demokrasi olmayacaktır. İşçilerin, emekçilerin örgütlenme özgürlükleri, grev hakları bulunmayacaktır. Düşünce özgürlüğü, toplanma özgürlüğü, basın özgürlüğüne ulaşılamayacaktır. Bu özgürlükler dünyanın hiç bir yerinde kendi ayaklarıyla tıpış tıpış gelmemişlerdir. Bu haklar, genel adıyla demokrasi hep kazanılmışlardır.

Mahalli seçimlere "Bu Anayasa hak ve özgürlükleri yok etmiştir, kaldırılması gerekir; sendikal haklar ortadan kaldırılmıştır; basın özgürlüğü, siyasi örgütlenme özgürlüğü yoktur, kazanlıması gerekir" demeden kitlelerin oylarını bu isteklerin arkasında biriktirmeden girenler kolaylıkla "memleketin çıkarları, dünyadaki ve orta doğudaki tehlikeli gelişmeler karşısında herzamankinden daha çok birlik ve beraberlik içinde olmamız gereken şu günlerde..." gibi gerekçeler ve uzlaşmalarla demokrasi taleplerinden yüzgeri edebilirler. Yüzgeri etmek istemeseler bile demokrasiyi savunacak, isteyecek cesareti bulamazlar.

İşçi sınıfı ve tüm emekçiler, demokrasiden yana tüm güçler seferber olmadıkça, hiç bir burjuva partisi gerçek bir demokrasiyi getirip hediye etmeyecektir.

Demokrasi, onu haketmesini bilenlere layıktır.

Siyasi Mahkumlarla Dayanışma

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi hapishanelerdeki siyasi tutuklular ve onların aileleriyle dayanışmanın güçlendirilmesi için çalışmalar başlattı. Çeşitli illerde Partililer ve sempatizanlar olağan aidat ve bağışlarına ek olarak bu çalışmaları mali olarak destekliyorlar, çevreden yeni mali olanaklar sağlıyorlar. Bu kaynaklar ayrı bir fonda birikiyor ve tümüyle yardım ve dayanışma amacıyla kullanılıyor. Yurtdışındaki çalışmalarla da desteklenen bu çabalar sadece parasal olanakla sınırlı kalmıyor.

Bu çalışmaların ülkemizdeki tüm ilerici güçleri kucaklayacak etkili ve merkezi bir kampanya haline getirilmesi en önemli dayanışma görevi olarak önümüzde duruyor. TSİP böylesine etkili ve yaygın bir kampanyanın tüm ilerici güçlerle birlikte örgütlenmesi için şu bildiriyi yayınladı:

"İşçiler, Emekçiler, Faşizme Karşı Olan Tüm Yurttaşlar,

Cunta tam üç yıldır ardı arkası kesilmeksizin emekçi halkımıza, yurtsever aydınlarımıza, ilerici sendika, dernek siyasi parti ve kooperatif yöneticilerine, kısaca "insanım" diyen herkese ve insanca olan her şeye bütün hışmı ile saldırıyor.

Yurttaşlar,

Bugün ülkemizin hapishaneleri, kışlaları hatta bazı yerlerde hapishane ve tutuklama kampı haline getirilmiş okullar ağzına kadar ilerici insanlarımızla doludur. Cuntanın eski adalet bakanı adli yılın açılışı ile ilgili olarak basına verdiği bir demeçte "ülkemizde her 468 kişiden birisinin hapis veya tutuklu olduğunu"

(Devamı 7. sayfada)

B.Berlin Cezaevinde Cinayet

Geçtiğimiz günlerde Berlin'de bir cezaevinde çıkan yangında, 4'ü F.Almanya'da iltica müracaatında bulunmuş 6 yabancı yanarak öldü. 3'ü Sri Lanka'lı, 2'si Filistin'li ve biri de Tunuslu olan yabancılar ülkelerine iade edilmek üzere bekletiliyorlardı. Olay Alman basınında, televizyonunda ve demokratik kamuoyunda büyük yankılara neden oldu. Yetkililer yangının çıkış nedeninin belirlenemediğini bildirerek, bu kez de konuyu polisiye bir olaya dönüştürmek ve böylece F.Alman hükümetinin yabancılar ve siyasi ilticacılara yönelik insanlık dışı politika ve uygulamalarını gizleme çabalarından medet umdular. Şimdi yangının başka tutuklular tarafından mı, yoksa bizzat ölenler tarafından bir protesto eyleminin duyurulması amacı ile mi çıkarıldığı araştırılıyor. Bu araştırmanın sonucu ortaya ne çıkarır veya birşey çıkarır mı? Bu meçhul. Ama ortada apaçık olan gerçekler var. Yabancılarla ve ilticacılarla ilgili mevzuatı günden güne insanlık onuruyla bağdaşmayan düzenlemelerle "geliştiren", uygulamada ise bu mevzuata bile ters mekanizmaları kurumlaştıran F.Hükümet bu tür siyasi cinayetlerin bizzat sorumlusu durumunddadır.

Kemal Altun olayından sonra, bu kez de 6 yabancının yanarak ölmesi, F.Almanya'da böylesi olayların süreceğini gösteriyor. Yerli yabancı tüm demokratik ilerici örgüt ve kişilerin insan yaşamına kasteden bu antidemokratik uygulamalara ve çağdışı politikalara karşı birlik içinde mücadele yükseltmeleri acil ve vazgeçilmez bir insanlık görevidir.

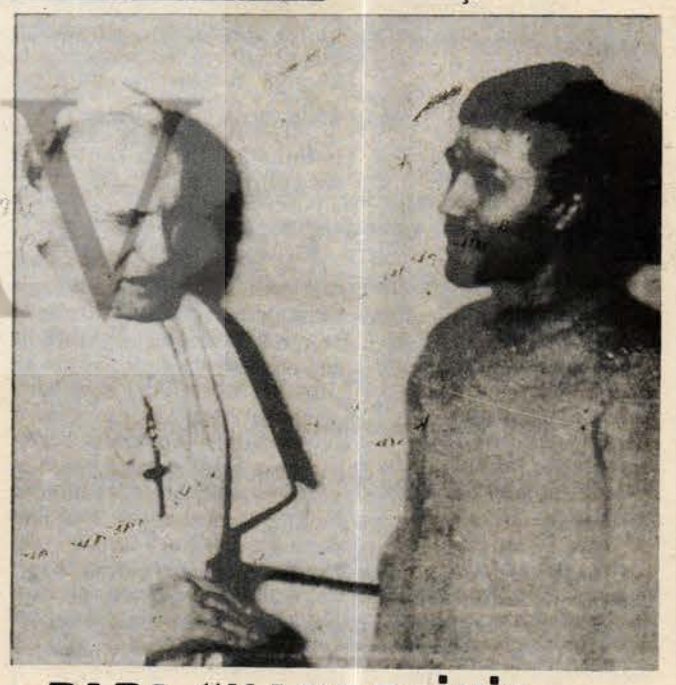

PAPA "KARDEŞİNİ" ZİYARET ETTİ

Roma'da ikamet eden, hristiyanların Papa'sı, Noel yortusunda Milliyetçi Hareket Partili faşist katil Mehmet Ali Ağca "kardeşini" ziyaret etti. Papa ile "kardeşi" bir süre başbaşa konuştular. Papa "çok güvendiği kardeşi" ile ne konuştuklarının aralarında bir sır olarak kalacağını söyledi.

Papa'nın amacı, daha doğrusu amaçları neydi bu ziyareti yaparken?

Birincisi, faşist katilin kendisine karşı düzenlediği ve sosyalist ülkelere iftira kampanyasına dönüştürülen suikasti tekrar hatırlatmak. Sosyalizme karşı mücadelede şimdiye kadarki papaların en "militanı" olan Polonya'lı Papa CIA ve İtalyan gizli servislerinin suikastı Roma'daki Bulgaristan Elçiliği ateşesi Antonov tarafından düzenlenmiş gibi göstermeye çalıştıkları sosyalizm düşmanı komplodan çok hoşnut kalmıştı. İtalyan adli makamları hemen Antonov'u tutuklamış, emperyalizmin kontrolundaki tüm dünya basını, radyo ve te-

(Devamı 7. sayfada)

GERÇEK gazetesinden fabrika haberleri

GERÇEK OKUYORUM GERÇEKLERİ GÖRÜYORUM

Elimizdeki GERÇEK gazetesini dört sayıdır okuyoruz. Bana gazeteyi ulaştıran işçi arkadaşım GERÇEK'in faşizm dönemi boyunca hiç ara vermeden çıktığını söyledi. GERÇEK'le yeni tanışmama rağmen her sayısını ezberlercesine okuyorum.

GERÇEK bize bizden haberler iletiyor. Sadece kendi işyerimizde değil, diğer işyerlerinde de sömürü ve zulmün faşist generaller Cuntası ile gittikçe arttığını, sınıfımızın yılmayan gür sesini iletiyor.

Her yerde hayatı yakından gördüğü, gösterdiği için gözümüz; duyduğu için kulağımız; kulaktan kulağa ilettiği için dilimiz olmuş GERÇEK.

GERÇEK elimize geçmeden önce çıktığını duymuştum. Şimdi bana da ulaşıyor. Yüreğim sevinçle dolu. Durmuyorduk, sınıfımız yılmamıştı demek. Yeniden doğmuştum sanki. GERÇEK kanımız olmuş dolaşıyor birimizden ötekilere, anlatıyor, gösteriyor, güç katıyor.

Ateşi sönmeyen, yılmayan yüreğimize ışık, sınıf kavgamıza rehber olmuştur GERÇEK. Onu düzenleyen, dizen, basan, bize ulaştıran ellere merhaba diyoruz.

Sınıfımız ve mücadelemiz sürdükçe yaşayacaksın GERÇEK!

Gözümüz, kulağımız, dilimizsin GERÇEK!

KAĞITHANE'den
Bir İşyeri Temsilcisi

(Kasım1983, 221 sayılı GERÇEK'ten alınmıştır.)

RABAK'TA FAŞİST SENDİKAYA YER YOK!

Faşist evren cuntasının sendikalar yasasını ganimet bilen faşist Türk-Metal sendikası, Maden-İş üyelerini kendi bünyesine toplayıp patronlara kusursuz hizmet sunma gayreti içindedir. Birkaç aydır birçok işyerini zorlamalarına rağmen Türk-Metal yöneticileri gittikleri her yerden kovularak derslerini almışlardır.

Bunun üzerine patronlarla ortaklıklarını açıkca ilan edip işyerlerine girmeye kalkışmışlardır. Örneğin İstanbul Topkapı'daki MAN otomobil fabrikasında Türk-Metal şube sekseki Türk-Metal şube sekreteri işyerinde personel şefi ile konuşarak postabaşıları çağırıp üye kayıt fişlerini ellerine tutuşturup, işçilerin bunları doldurmaları istemiş, üye olmak istemeyenlerin karşısına kırmızı işaret konulması talimatını vermiştir. Birkaç işveren yanlısı dışında kimse üye fişi doldurmayınca bir kez daha elleri boş dönmüştür.

Bir başka örnek işyerimiz kağıthane'de kurulu 450 işçinin çalıştığı RABAK Bakır fabrikasında yaşanmıştır. Türk-Metal patronlarla el ele yürüttüğü baskılara rağmen 10 üye bulabilmiştir.

Biz Türk-Metal'i iyi tanıyoruz. Geçmişte MHP'lilere yataklık eden, Maden-İş grevlerine satılık köpeklerini saldırtan, birçok yiğit arkadaşımızı dövdürten, yaralatan faşist Türk-Metal sendikasıdır. Şimdi de baştan sona faşistlerin emrindedir.

Bizi daha çok ezmek için, sömürmek için fırsat kolluyorlar. Ama direneceğiz ve teslim olmayacağız. Faşist cunta defedilene, sendikal özgürlüklerimizi kazanana kadar mücadelemizi sürdüreceğiz.

Rabak'tan bir işçi

(Aralık 1983, 222 sayılı GERÇEK'ten alınmıştır.)

FAŞİZMİN AK ÇİMENTO ÇIKARTMASI

Ak çimento fabrikasından bir arkadaşımız faşizmin bilinen yıldırma usulleriyle işyerinden alınıp götürüldü. Bir polis timi sanki düşman mevziini basarmış gibi fabrikamızı bastı. Silahların ateşe hazır vaziyetine, kelepçe zincir şakırtıları eşlik ederek ve bu abartılı mizanseni bütün işçilerin "ibret ve korkuyla" izlemeleri amaçlanarak, "yakalama töreni" özellikle uzatıldı.

Faşizmin Ak Çimento çıkartması "demokrasiye dönüyoruz" mavallarıyla avunanlara ders olacak nitelikteydi. "Seçimler" yapıladursun, "demokrasicilik" oyununun kuklaları and içedursun, faşist diktatörlük bize gözdağı vermek, ürkütüp sindirmek için, "bekçi köpeklerini" işyerlerimize saldırtıyor, TV dizilerini gölgede bırakacak "Ak Çimento operasyonu"nu gerçekleştiriyordu.

Bugün bir arkadaşımız alınıp götürüldü. Yarınki günlerde kura yine içimizden biri ya da birkaçına çıkacak. Bu belli...

İşçiler arasında bir kıpırdanma oldumu; kulaklarına hakkını savunan sesler mi çarptı, patronların bir işareti kafidir. Hemen cemseli, askerli, timli, polisli, silahlı, coplu kelepçeli bol "ibret ve korku" dolu bir "operasyon sahnesi" sergilenecek.

Fakat bütün bu bildiklerimizin yanında bir şeyi öylesine net, öylesine ihtiyaç duyarak, öylesine hergün deneyerek anladık ve bildik ki, o, olmazsa olmaz: O GERÇEK'TİR. GERÇEK, BİRLİKTİR. BİRLİK İŞÇİ SINIFIMIZIN KURTULUŞUDUR!.

Yaşasın İşçi Sınıfının Birliği!

Yaşasın İşçi Sınıfının GERÇEK'i!

Ak Çimento İşçileri

(Ocak 1984, 223 sayılı GERÇEK'ten alınmıştır.)

BAKIŞ

Ocak 1984 Sayılı GERÇEK'ten Alınmıştır

Orta Direk

Milletçe yeni, yepyeni bir çadır kurmaktayız. Fakat çadır sağlam olmalıdır. Dünyada ve bölgemizde ve dahi ülkemizde sert ve ters rüzgarlar estiği için dikkatli olmak lazımdır. Sağlam çadırın "ortadireği" önemlidir. Ortadirek en sağlam keresteden yapılmalıdır.

Özal şaka yollu da olsa sorunu gündeme getirmiş ve "ortadirek" işçilerden, memurlardan, köylülerden ve esnaftan olsun demiştir.

Bu bir varsayımdır. Oylar sayılınca, doğru olabileceğine dair kuşkular doğmuştur. Ama doğru değildir. Şakadır. Böyle kalabalık ortadirek olmaz.

Nitekim Nurullah Gezgin "asıl ortadirek biz işverenleriz" demekle kalmayıp, "ortadirek sağlam keresteden olmalıdır" diye ilave ederek konuya biraz açıklık getirmiştir.

Böyle olunca, meseleye bir de "kereste kalitesi" açısından bakılmalıdır. Ortadirek gerçekten sağlam kereste olmalıdır. Kereste deyince akla Evren paşanın gelmemesi imkansızdır. Evren paşadan daha sağlam "söz meclisten dışarı" kereste bulunmaz.

Her keresteden ortadirek olmaz ayrıca. Kereste iyice yontulmalıdır ki gelen geçene takılmasın. Paşa yontulmuştur. Konser konser gezen, resitaller izleyen ve dahi kulislerde sohbet koyulaştırıp Emel Sayın'a iltifatlar eyleyen bir kereste, aransa bulunmaz.

Paşa sadece kaliteli kereste olmakla kalmayıp, çadır kültürü ile de bu işe layıktır. Askerliği dağtepe arazide ve çadır içinde geçmiştir. Amerikan brandasından çadırlar paşanın ilk gençlik yıllarının rüyalarını süslemiştir.

Kurulacak çadır hayırlı ve paşa kadar uzun ömürlü olsun!

Dam üstünde saksağan

Evren faşizminin hükümet etmek için birinci tercihle hazırladığı, ama genel seçimlerde ikinci lige düşünce elini bıraktığı, Milliyetçi Demokrasi Partisi Genel Başkanı Sunalp paşa hazretleri, partisinin İzmir Karşıyaka ilçesinde partililere hitaben yaptığı konuşmada kaş yapayım derken göz çıkarmış. Hemen her general gibi zekaca biraz kıt yaradılışta olduğundan sözlerinin anlamını kavrayamamış. Ona yardımcı olmak için kendi sözlerini araya açıklayıcı parantezler koyarak tekrar yazalım:

"Namuslu, genç ve enerjik belediye başkanları seçin. Ben gelsem, beni de seçmeyin. (Çünkü ben Namuslu, genç ve enerjik değilim.) Beni Genel Başkan seçin. (Çünkü faşizmin partisinin genel başkanlığına namussuz ihtiyar ve sümsük bir adam yakışır.)

.....

Tercüman yazarı Yavuz Donat'ın naklettiğine göre "Türkiye'nin şu anda en önemli koltuklarından birinde oturan" bir görevliye konuşma yaptığı toplantıda şöyle bir soru sorulmuş:

– "Büyük kuruluşlar hükümetin getirdiği tedbirlerle ekonomik hamlelere girişecek.... Ya "küçükler" ne olacak?"

El cevap:

– "Küçükler mi?.. Yani ufak kuruluşlar.... onları ÖPERLER."

Anlaşıldı mı şimdi Özal'ın "tekellerin belini kıracağız lafının anlamı? Meğer hazret küçük kuruluşları "öperek" büyük tekelleri daha büyütmek muradında imiş.

.....

Faşist Cunta'nın Özal'dan sonraki ekonomik işlerin icabına bakmakla görevli bakanı Kafaoğlu, Özal'ın yeni getirdiği tedbirler karşısında, "kısa bir tetkik ziyareti" için gittiği Amerika'dan bir demeç vererek şöyle demiştir:

"Kararlar çok iyi, bunların büyük bir kısmını ben de tatbik ettirecektim."

Valla buna inanırız, çünkü hepiniz aynı itin soyundasınız.

.....

Amerika'da hapse tıkılacak adam sayısı korkunç boyutlara varınca cezaevleri yetmez olmuş. Buna çare bulmak için özel sektöre cezaevi kurdurmaya karar vermisler. Hatta Teksas Eyaleti yöneticileri böyle bir cezaevinde yatacak her mahkum için cezaevinin sahibi ve işleticisi durumundaki kuruluşa 23 dolar vermeyi kararlastırmış. Devlete cezaevlerindeki mahkumların 47 dolara mal olduğu gözönüne alınırsa, özel sektörün insanları içeri tıkma maliyetini yarı yarıya düşürdüğü anlaşılıyormuş.

Bizde de pekala uygulanabilir bu yol. Zaten "hür teşebbüsümüz" durmadan "Devlet bizim becerebildiğimiz alanlardan çekilsin" deyip durmuyor mu? Hapishaneleri adam almadığına göre ihtiyaç da mevcut.

Yalnız bunun küçük bir mahzuru var mahkumlar için. Özel sektör müşterisini kaybetmek istemeyeceğinden ömrübillah "kader ve kaza kurbanlarının" affına razı olmaz.

.....

Tercüman gazetesinin tescilli faşist yazarlarından Ergun Göze hazretleri şöyle yazıyor:

"Birçok suçlar hapis cezasından kurtarılıp, para hatta – ne kadar gayriinsanidir derlerse desinler – dayak cezasıyla karşılanıp hapishanelerin yükü azaltılmalıdır." (Tercüman 5 Ocak 1984)

Bir şartla kabul!

Bu satırların her harfi için Ergun Göze'ye yüz sopa!

KUZEY KIBRIS'IN RESMEN İLHAKI

Kendisine Kıbrıs Türk Federe Devleti adını veren siyasal kuruluş ismini Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti diye değiştirerek, "bağımsızlığını" ilan etti. Bu karar faşist diktatörlük altındaki Türkiye'de yoğun bir şovenizm kasırgasıyla birlikte geldi.

Önce bugünkü duruma ışık tutacak birkaç noktayı hatırlatalım.

KUZEY KIBRIS'IN İŞGALİ VE TALANI

Türkiye Cumhuriyeti 9 yıl önce Kıbrıs topraklarının % 40'ını işgal etmiş ve orada kendi kuklası niteliğinde bir yerel yönetim kurdurarak adına da KTFD demişti. Türkiye Cumhuriyeti süngülerinin gölgesinde bu siyasal yapıyı kurarken, bir yandan bunun adını "federe devlet" koyarak, güya iki toplumlu ve federal bir çözümden yana olduğunu ispat etmeye çalışıyor, fakat aslında istila hareketi ile başlattığı de facto durumu kalıcılaştırma yolunda önemli bir adım atıyordu.

KTFD gayri meşru idi. Çünkü uluslararası antlaşmalarla sağlanmış ve Birleşmiş Milletler tarafından bağımsızlığı resmen onaylanmış Kıbrıs Cumhuriyeti'nin egemenliği ve toprak bütünlüğü çiğnenmişti.

TC. alınan Birleşmiş Milletler kararlarına uyarak askerlerini adadan çekmek zorundaydı, fakat bunu yapmadığı gibi, üstelik de o bağımsız cumhuriyeti hiçe sayarak onun toprakları üzerinde kendisine bağlı bir devlet kurdurmuş oluyordu. Londra ve Zürich antlaşmalarıyla kurulan statü gereği Kıbrıs Cumhuriyeti yönetiminde yeralan yöneticiler görevlerine dönmeliydiler. Şayet Türk tarafı yeni bir çözüm istiyor idiyse, bu takdirde BM çerçevesinde toplanacak uluslararası bir konferansa razı olması gerekmekteydi.

Ama Türk tarafı bunu yapmadı, cumhurbaşkanı vekili Rauf Denktaş ve sayıları nüfus oranına göre saptanmış Türk milletvekilleri, diğer görevliler devletteki görevlerine dönmediler. Onlar TC silahlarının gölgesine sığınarak adanın yüzde kırkını kontrol etme politikası güttüler. Bu şekilde işgalciler ve onların Kıbrıslı Türk işbirlikçileri, evinden, yerinden, yurdundan, toprağından ve dükkanından kovulmuş olan Kuzey Kıbrıs Rumlarının üretim araçlarına kondular. Kuzeydeki geniş narenciye bahçeleri, Magosa civarındaki ve Salamis Bay'daki büyük turistik tesisler, gene Kuzey kesimdeki çeşitli küçük sınai ve ticari işletmeler Rumların elinden cebren alınarak Türkiyeli ve Kıbrıslı Türk burjuvalarının eline verildi.

Dahası da, adadaki Türk asıllıların toplam nüfus içindeki oranı ancak % 18 olduğu için, Türkiye'den Kuzey Kıbrıs'a göç tezgahlanıyor, bu şekilde adanın kuzeyi fiilen Türk Cumhuriyeti tarafından kolonize ediliyordu.

Gazetemizin o yıllarda da ısrarla gösterdiği gibi Türkiye'den Kıbrıs'a götürülüp yerleştirilenler, ya faşist MHP tarafından belirlenmiş ailelerdi, ya da Kıbrıs işgal hareketi sırasında ölmüş TC askerlerinin yakınlarıydı. Bu şekilde Türkiye burjuvazisi ya faşistleri, ya da savaşta ölen yakını nedeniyle Kıbrıs Rumlarına kan davası güdecek asker ailelerini yerleştirerek adadaki Rum topluluğuna karşı düşmanlık, kin ve husumet duygularını Türk toplumunda bir daha silinmeyecek boyutlara ulaştırmak ve ilanihaye kalıcılaştırmak istiyordu. Ancak bu şekilde adada yüzyıllar boyu kardeşçe yaşamış olan Türk ve Rum emekçilerinin beraberliği ortadan kaldırılabilirdi; ancak bu şekilde azınlık durumundaki ada Türkleri arasında Türk şovenizmi ve faşizmi körüklenebilirdi; ancak bu şekilde Rumlara karşı sürekli faşist provokasyonlar ve saldırılar tezgahlanarak, iki toplumun tek bir devlet statüsü altında yaşamaları tümden engellenebilirdi. Ve gene ancak bu şekilde TC, Kuzey Kıbrıs'ı ilhak etme yolunda ilerleyebilirdi.

Türkiye Cumhuriyeti aradan geçen dokuz yıl boyunca, bir yandan KTFD eliyle Kıbrıs toplumunu Rum toplumundan ayırdı, iki halkın kardeşliğini ve birlikte yaşamasını savunan devrim-ilerici Kıbrıs Türklerini sindirdi, ilerici örgütlerin bu yolda mücadele etmelerini ağır baskılarla önledi. Öte yandan, Türk toplumu içindeki demokratikleşme çabalarını ve ilerici-demokratik mücadeleleri bastırdı. Örneğin Türk toplumu içinde yapılan seçimlerde Denktaş'ın partisi salt çoğunluğu sağlayamayınca Ankara'nın faşist Cuntası zor yoluyla yine Denktaş ve hempalarına hükümet kurdurttu. Böylece federe devlet denilen kuruluşun tümüyle kendi kontrolü altında kalmasını sağladı.

Ve nihayet geçtiğimiz 15 Kasım'da attığı yeni bir adımla KTFD'nin adındaki federe sözünü de kaldırarak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ilan etti.

Son karar, bir yanıyla 1974'de zaten yapılmış olan oldu bittinin adının konulmasıdır. Yani adanın fiilen taksiminin Türkiye Cumhuriyeti açısından resmen tescil ettirilmesidir. Ve fiilen işgal edilmiş Kuzey Kıbrıs'ın ilhakının resmileştirilmesi yolunda yeni bir adımdır.

Nasıl ki KTFD gayri meşru ise onun yerini alan KKTC de gayri meşrudur. Nasıl ki, KTFD'yi dünyada TC dışında kimse tanımamış ise, KKTC'ni de Türkiye ve Bengaldeş dışında kimse tanımamıştır. Yani bu devletin hiçbir hukuksal dayanağı yoktur ve olmayacaktır. KKTC, olsa olsa TC'nin bazı özel imtiyazlara sahip 68'inci vilayetidir.

Bu kararı ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilkesinin hayata geçirilmesi diye tanıtmak, Kenan Evren ve şurekâsı ile Denktaş çetesinin kaba bir demagojisinden başka bir şey değildir. Çünkü ada fiilen bir yabancı devletin (Türkiye Cumhuriyeti'nin) dokuz yıldır işgali altındadır. İşgal durumu sürmektedir. Kaldı ki, biçimsel bakımdan da olsa bir referandumu bile Evren Cuntası ve onun kuklası Dentaş ile avanesi göze alamamışlardır.

Bu devletin bağımsızlıkla uzaktan yakından bir ilgisi de yoktur. Herkesin de bildiği gibi Kıbrıs'taki kukla Türk yönetimi sonuna kadar Ankara'ya bağlıdır. Böylesine bir yönetimi bağımsızlık diye tanıtmak gerçek bir riyakâlıktır.

Son karar, Türkiye Cumhuriyeti'nin, yayılmacı ve ilhakçı emellerini bir kez daha ortaya koyduğu gibi, Kenan Evren Cuntası'nın Doğu Akdeniz ve Orta Doğu'daki barış düşmanı maceracı niyetlerini ve uygulamalarını bir kez daha açığa vurmuştur.

Ayrıca Kenan Evren Cuntası yönünden işin iç politikaya yönelik yanı da vardır. Kenan Evren ve onun generalleri kendi emirlerinin altında düzenledikleri seçimlerde büyük bir prestij kaybına uğramıştır. Seçimlere katılan her üç parti de Cunta'nın güdümü ve icazeti altında olmakla birlikte, Cunta'nın izdüşümü olan MDP ağır bir şamar yemiş ve oyların beşte birini ancak alabilmiştir. Seçmen kitlesi Kenan Evren'in kendine partiler piyasasında emir subayı seçtiği ve açıkça desteklediği MDP'ye oy vermezken, aynı zamanda Cunta'yı da desteklemediklerini ifade etmek istemişlerdir. İşte Kıbrıs'ta "bağımsızlık" ilanı, milliyetçi şartlandırma altındaki kitlelerde şovenizmi kışkırtarak yeniden destek arama amacını da içermektedir. Fakat daha önemlisi Kenan Evren diktatörlüğü bu şekilde bir gerginlik yaratarak, "milli çıkarlar" adı altında vatan-millet-sakarya edebiyatıyla 6 Kasım'da sarsılan otoritesini pekiştirmek, politika üzerindeki vesayetini artırmak niyetindedir.

Hiç unutmayalım ki, bütün bu ve benzeri politikalar tarihte ve günümüzde faşist rejimler tarafından denenmiştir, ama her defasında yapanın ayağına dolanmıştır.

İLERİCİLİK ADINA ŞOVENİZME ALKIŞ TUTANLAR

KKTC ilanı ile yoğun bir şovenizm kampanyası da birlikte başlatılmıştır. Bu kam-

Devamı s.7'de

24 OCAK'A YENİ ETİKET:

ANAP HÜKÜMETİ

Özal'ın "hükümet proğramı"nın "24 Ocak felsefesi"nin ürünü olduğunu herkes kabul edilor. Aksini bekleyen de yoktu zaten. Ama her ne hikmetse, burjuvazinin kalemşorları, "yeni" bir dönemden, "yeni" umutlardan, "yeni" hükümetin "yeni proğramına herkesin "yeni" bir zaman tanıyıp yeniden beklemesi gerektiğinden bahsediyorlar.

"YENİ" OLAN SIRF DEMAGOJİDİR

Nedir yeni olan? Ne "24 Ocak felsefesi" değişmiştir, ne de uygulayıcısı. Dahası ekonomi de değişmemiştir! Ne iddia edildiği gibi ekonomi "kabuk değiştirmiş", ne de "enflasyon canavarı" yok edilmiştir. 1980'de bir kaç yıl içinde sonuç alınacağını ileri süren Özal, halâ "bir kaç yıl" dan sözetmektedir. Geçen dört koca yıla ve bunun son 3 yılının ağır faşizm şartlarında, yani tam da 24 Ocak'ın gerektirdiği bir siyasi ortamda geçmesine rağmen, Özal halâ 1980'deki gerekçelerini aynen sıralamaya devam ediyorsa, değişen nedir, "yeni" olan nedir? Olsa olsa Özal'ın yeni demagojik palavralarıdır. Özal usta bir tezgahtar tavrıyla, kokusu ayyuka çıkmış bayat bir malı taze diye yutturup pazarlayabilme çabasındadır; hepsi bu!..

Tekelci burjuvazi ve sözcüleri, Özal'ı ve proğramını "yeni" bir umut gibi sunmakla, kitleleri bu sözümona yeni "havuç"un peşinden koşturarak yeniden zaman çalmak hevesindedirler. Yani 12 Eylül den bu yana "sopaya" daima eşlik eden ve sürekli yenilenen pek çok "havuç"a – çünkü böylesi daha "emniyetli"dir– bir yenisi eklenmek istenmektedir.

Emekçi yığınlar için bu "havuç"un yenilir yutulur cinsten olmadığı aşikardır. Dört yıldır sopa zoruyla kemirilen bu "havuç"un tadı çok iyi bilinmektedir ve fazlasıyla kabak tadı veren bu "havuç", "taşları bağlamaya" yetmeyecektir. Çünkü bizzat "havuç" un, yani 24 Ocak kararlarının niteliği buna elverişli değildir.

FAİZLERİN TIRMANIŞI 24 OCAK'IN KISIR DÖNGÜSÜNÜ GÖSTERMEKTEDİR

24 Ocak'ın "alamet-i farikası", yüksek faiz politikasıdır. Nitekim Özal, yeni icraatına yine faizleri yükselterek başlamıştır. % 52'ye dek ulaşan yeni faiz oranları, 24 Ocak'ın bilinen kısır döngüsünü bir kez daha gözler önüne sermektedir. Yüksek faiz silahı, "enflasyon canavarı"nı öldürmeye yetmemektedir. Üstelik bu silah başka ülkelerdeki uygulamalarının da gösterdiği gibi geri tepmektedir. Faizlerin yükseltilmesiyle, belki "enflasyon canavarı"nın kuyruğuna teneke bağlanmakta, ama aynı zamanda, yatırımların durması, üretimin gerilemesi, maliyetlerin yükselmesi, vb. bir dizi sonuç yaratılarak "enflasyon canavarı" – öldürülmek bir yana – beslenmektedir. İşte faizlerin % 52'ye dek tırmanması bu kısır döngünün doğal bir sonucudur.

Özal'da bunun farkındadır; ama ona göre bu kısır döngüyü, ihracatı artırmak suretiyle kırmak mümkündür. İşte bu da 24 Ocak'ın başlıca hayalidir. Son dört yıl da göstermiştir ki, bazı zorlamalarla ihracatı biraz artırmak mümkün olsa bile, bu suni artış – 1983'te olduğu gibi – bir noktada tıkanmaya mahkumdur ve "24 Ocak"ı kurtaracak düzeye asla varamayacaktır. İşte 24 Ocak'ın başlıca çıkmazıda budur!

24 OCAK'IN TEKELCİLER DIŞINDA KİMSEYE BİR VAADİ YOKTUR

Faizlerin yükseltilmesi yine malum sonuçları doğuracaktır. Yatırımlar sıfır düzeyde kalacak, mevcut işsizlik daha da artacak, üretimde görülen gerileme devam edecek, zamlar birbirlerine eklenirken, gerçek ücretler gerileyecektir. Bir kez ve bir kez daha işçi ve emekçilerden "fedakarlık" istenecek, "sabır" dilenip "dişlerini sıkmaya devam etmeleri" beklenecektir. Nitekim Özal'ın Türk-iş kongresinde yaptığı konuşmanın özü budur. Zaten 24 Ocak'ın işçilere emekçilere hiç bir vaadi – tabi yokluk, yoksulluk, baskı ve zulüm dışında – yoktu ve olamazdı.

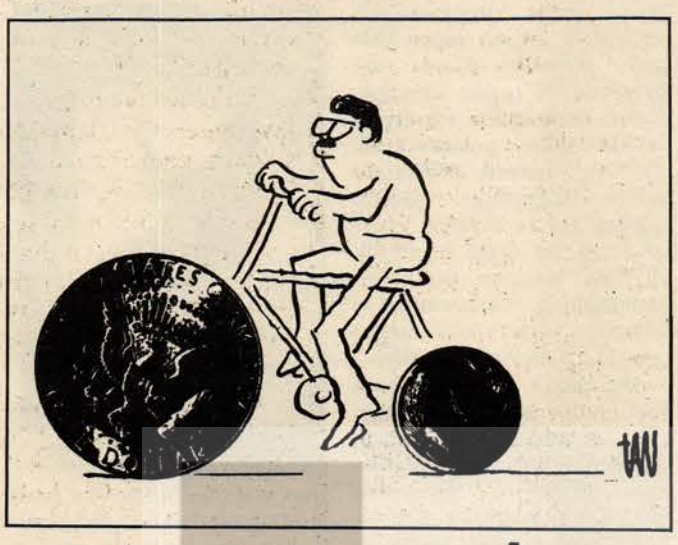

Aslında 24 Ocak'ın tekelci burjuvazi dışında kimseye bir vaadi yoktur. Bir avuç tekelci dışındaki herkes 24 Ocak'tan nasibini almıştır ve bundan sonra da almaya devam edecektir. Son ekonomik kararlar, Özal'ın ne denli gözükara bir politika izleme kararlılığında olduğunu göstermektedir. Resmi mevduata faiz getirilmesi bunun çarpıcı bir örneğidir. Bu karar önemli bir tutara ulaşan bu mevduatı bugüne dek sıfır faizle işleten ve böylelikle toplam mevduat maliyetini düşük tutup kredi faizlerini fazla yükseltmek zorunda kalmayan devlet bankalarını hedef almakta ve onları tekelcilerin doğrudan kontrolündeki bankalarla "eşit şartlarda" rekabete zorlamaktadır. Bunun sonucu olarak Ziraat Bankası ve Halk Bankası'nın kredi faizleri yükselecektir. Zirai kredilerin faiz oranının yükseltilmesi tarıma, özellikle küçük üreticiye yeni bir darbe vuracaktır. Gübre subvansiyonunun kaldırılması ve dü-

Devamı s.7'de

"Bombalı Yaşam"a Alışmak...

Remzi Çığ

Amerikan atom füzeleri F.Almanya topraklarına yerleştirildi. Ve yeni yılın ilk günlerinden itibaren de ateşlenmeye hazır hale getirildiler. Alman ve Amerikan yetkilileri ayrı ayrı açıklamalarla 1984'ün bu ilk "müjdesini" dünyaya duyurdular.

Yeni yeni umutlarla, biraz da neşeyle, bir yeni yılı karşılamak için, en şatafatlısından en mütevazi aile toplantılarına kadar eğlenceler düzenlenir, rengarenk havai fişekleri ve çatapatlarla yılbaşı gecesi tüm Avrupa bir bayram havası yaşarken, anlaşılıyor ki bazı "insanlar" çok daha "ciddi" işlerle uğraşmaktaydılar. Kocaman depolarda, büyük bir itina ile ambalajlanmış koca koca sandıklar dikkatle açılıyor, Amerikan işçi ve teknisyenlerinin "hünerli" ellerinin ve teknolojinin en gelişkin ürünü gıcır gıcır parçalar bir yerlere monte ediliyordu. "İş" tamamlandığında, yani dünyanın bir yangın yerine çevrilmesi için sadece düğmeye basmanın yeterli olduğu duruma gelindiğinde, belki de şampanyalar patlatılmış, görevliler büyük bir haz ve sevinç içinde birbirlerini kucaklayarak kutlamışlardı. Ve belki de bir askeri birlik ilk nöbeti devralmış, bu "şerefli görevi" nasıl bir ciddiyet ve titizlikle yapacaklarına dair and içmişlerdi.

Füzelerin ateşlenmeye hazır hale getirilmesinin hikayesi başka türlü de olabilir. Fakat işin özü değişmez. Biz bir çiçeği sularken, bir kuşa yem verirken, bir çocuğun yanağını okşarken, "başkaları da" boş durmuyor. Bombaları istif ediyor. Füzeleri kuruyor. Zehirli gazlar üretiyor. Ve emperyalizmin saldırganlığı, savaş kışkırtıcılığı nedeniyle dünyayı sevmek, yaşamı sevmek tek başına yetmiyor. Onu korumak da gerekli.

1983 yılı boyunca, F.Almanya'da, Avrupa'nın diğer ülkelerinde, Amerika'da tüm dünyada milyonlarca insan salonları doldurduk, meydanları inlettik. Çoluk-çocuk, genç-ihtiyar omuz omuza olduk. Komünistler, sosyal demokratlar, çevre korumacılar, papazlar, ilericiler, demokratlar olarak, İNSAN olarak el ele tutuştuk. Sesimiz yeri göğü doldurdu. Ama başkanlık saraylarına, parlamento binalarına giremedi. Süslü sırmalı, asık suratlı generallerin askeri stratejileri, ölüm taciri silah tekellerinin kazanç hevesleri baskın çıktı.

Şimdi bir süredir Avrupa topraklarında ateşe hazır atom füzeleri, havada bir sessizlik var. Belki fırtına öncesinin sessizliği. Barış hareketi yerleştirilmesini önleyemediği füzeleri söktürmesini becerebilecek mi? Yoksa "bombalı yaşama" alışılmacak mı?

İşte Batı Avrupa'daki, F.Almanya'daki barış hareketinin önündeki en tehlikeli tuzak da burada yatıyor : "bombalı yaşama" alışmak! Bu, füzelerin ateşlenmesini göze almak, cehennemi tevekkülle beklemek demektir. O zaman ise, ipe giden idam mahkumunun son sözü sorulduğunda söylediği gibi, "bu gerçekten hepimiz için İYİ BİR DERS" olacaktır.

YURT DIŞINDAKİ DİSK YÖNETİCİLERİ TOPLANDI

Türkiye'deki faşist Cunta'nın, işçi sınıfına, onun ileri sendikal örgütü DİSK'e yönelik saldırıları sürüyor. DİSK yöneticileri yıllardır en ağır insanlık koşulları altında hapis tutuluyor, pek çoğu İdam istemiyle yargılanıyorlar. Ancak tüm çabalar boşuna. Türkiye işçi sınıfı, DİSK'in sendikal mücadele geleneğini yaşatmasını bilecek. Çünkü bu mücadele geleneği, Kozlu'da Zonguldak'da maden ocaklarında, Erdemir'de, Demir-Döküm'de, Rabak da, Gamak'da, tezgah başlarında, 15-16 Haziranlarda, DGM yasası protesto eylemlerinde meydanlarda, işçi sınıfımızın yiğitçe, fedakarca mücadeleleri ile bir dantel gibi örüldü.

12 Eylül'den bu yana DİSK'i yaşatmak, DİSK yöneticilerine yönelik insanlık dışı baskı ve uygulamalara karşı yurtdışında da yoğun bir teşhir ve dayanışma çalışması yürütülüyor. Bu çalışmalar geçtiğimiz günlerde, yurtdışında bulunan tüm DİSK'li yöneticilerin katılımıyla yapılan bir toplantı ile daha ileri bir düzeye yükseldi. Hollanda'nın Amsterdam şehrinde yapılan toplantıda, DİSK'le, tutuklu DİSK yöneticileri ve üyeleriyle dayanışmanın daha organize bir hale getirilmesi kararlaştırılarak, bir merkezi komite oluşturuldu. Bu komite kendi içinde bir icra kurulu oluşturarak, pratik faaliyetlerin daha düzenli yürütülmesini sağlayacak.

Bu kapsamda şimdi önümüzdeki 13 şubat'ta DİSK'in kuruluş yıldönümünün F.Almanya'da kitlesel bir toplantıyla kutlanması kararlaştırılmış bulunuyor.

Yurdışındaki DİSK yöneticilerinin bu karar ve girişimleri, tutuklu DİSK yöneticileri ve üyeleriyle dayanışmanın yükseltilmesi açısından olumlu olduğu gibi, faşist Cunta'nın demokratik Avrupa kamuoyunda teşhiri açısından büyük yararlar sağlayacaktır.

ULUSLARARASI CAM İŞÇİLERİ SENDİKASI KONGRESİ SOFYA'DA YAPILDI

Dünya Sendikalar Federasyonuna (DSF) bağlı 16 milyon üyesi bulunan Ağaç, İnşaat ve Cam İşçileri Sendikası (UITBB)'nin Genel Kurulu 11-17 Ekim Tarihinde Bulgaristan'ın başkenti Sofyada yapıldı.

Toplantıya, sosyalist ve kapitalist 64 Ülkeden 300 delege katıldı. Türkiye'den ise DİSK'e bağlı Hürcam-İş Sendikasını temsilen DİSK Genel Yönetim Kurulu üyesi ve Hürcam-İş sendikası G.Eğitim sekreteri Yaşar Arıkan Genel Kurulda hazır bulundu.

UITBB'nin 25 yıldır genel sekreterliğini yapan Vikco Porkala genel kurulda yaptığı konuşmada dünyadaki sendikaların içinde bulundukları sorunlara değinerek Türkiye'deki Cunta'nın işbaşına gelmesi ile birlikte yüzlerce sendikacının zindanlara kapatıldığını, bir çok meslektaşlarının vatandaşlıktan çıkarıldığını, bu tür uygulamalara UITBB olarak seyirci kalmıyacaklarını söyleyerek tüm delegeleri Türkiye'deki sendikacılarla somut dayanışmada bulunmaya çağırdı. Ayrıca idamla yargılanmakta bulunan DİSK yöneticilerinin serbest bırakılması için kongre divanına bir önerge sunan Yaşar Arıkan'ın bu önergesi oybirliği ile kabul edilerek Cunta hükümetine protesto telgrafı çekildi.

Yaşar Arıkan'ın genel kurulda yapmış olduğu konuşmanın özeti şöyledir.

Değerli Delegeler, Değerli konuklar, Değerli Basın Mensupları,

Sizleri ülkemde sosyal ve ulusal kurtuluş için mücadele eden geniş emekçi yığınlarının selamını getirdim. Sizlere barış yumuşama ve silahsızlanma için mücadele eden Türkiye Barış güçlerinin selamını getirdim. Sizlere Cunta'nın zindanlarında ölümle karşı karşıya olan sendikacı arkadaşlarımın selamını getirdim.

Burda uluslararası sendikamız UITBB'nin 9. Kongresi'nin yapıldığı şu günlerde ülkemizde ve dünyada önemli günler yaşanıyor. Bugün dünya halklarının önünde duran en önemli sorun, emperyalistlerin ve savaş kundakçılarının alabildiğine körüklediği yeni tip kitle imha silahlarıyla savaş, kışkırtıcılığına karşı çıkmaktır, Barış, yumuşama ve silahsızlanma yolunda kararlı ve aktif mücadele tüm barış güçlerinin önünde duran en hayati görevdir.

Türkiye'de 12 Eylül darbesi ile işbaşına gelen Cunta demokrasi ve barış güçlerine saldırırken, aynı zamanda Ortadoğu'da ABD emperyalizminin jandarmalığınıda yükleniyor. Askeri darbeden sonra Türkiye'ye yapılan Amerikan askeri ve ekonomik yardımı daha da yükseltilmiştir. 1981 yılında İsrail ve Mısır'dan sonra üçüncü sıradan yeralmıştır. Türk askeri Cuntası Amerikan firmalarına 291 bombardıman uçağı sipariş etmiştir. Toplam 5 milyar doları aşan bu anlaşma dünya silah ticaretinde son zamanların en büyük ticaretidir.

Değerli meslektaşlarım,

Siz Türkiye'deki generaller Cuntasının uluslararası arenadaki niteliğini özet olarak anlatmaya calıştım. Faşist Cunta'nın içerdeki uygulamalarına gelince; 12 Eylül darbesi ile yönetime silah zoruyla el koyan Cunta, tekelci egemenliğin ve ulusal baskının devlet terörünü, vahşet ve zulmünü sürdürüyor.

Burda sadece birkaç önemli nokta üzerinde durmak istiyorum. Özellikle Cunta'nın işçi hareketine, diğer emekçilerin ekonomik demokratik haklarına karşı sürdürdüğü politikayı göstermek istiyorum. Faşist diktatörlük işbaşına geldiğinden buyana insan hak ve özgürlüğünü, demokrasinin en küçük kalıntılarını da kaldırmıştır. Cunta'nın 4 yıllık bilançosundan bazı rakkamlar vermek istiyorum. 100.000'den fazla insan politik nedenlerden hapse atıldı. Cunta'nın kolluk kuvetlerince öldürülenlerin sayısı 500'ün üzerinde. Düzmece davalardan yargılanan binlerce tutukludan 4500'ü hakkında ölüm cezası isteniyor. İdam edilenlerin sayısı 30'u buldu. Cunta'ya teslim olmayan sosyalistler ve ilericilerden 50'den fazlası vatandaşlıktan çıkarıldı. 74'ü idamla olmak üzere yüzlerce sendikacı

Devamı s.7'de

GEW Tehlikeli Örgüt

Alman Bilim ve Öğretmenler sendikası yayın organı Erziehung und Wissenschaft'ın yazdığına göre bu sendika türk makamları tarafından tehlikeli bir örgüt gözüyle görülmektedir. Amnesty Internationale'in eline geçen gizli bir belgede Türkiye'ye karşı faaliyette bulunan örgütlerin isimleri sıralanmakta ve bunlar arasında GEW, SPD, SPD'nin gençlik örgütü genç sosyalistler, protestan öğrenci birliği, Münih Öğrenci Birliği vs. yer almaktadır.

Aynı derginin yazdığına göre bu sendikanın türk üyeleri Türkiye'ye gittikleri zaman zorlukla karşılaşabilirler. Almanya'da yaşayan TÖB-DER üyelerinin bildirdiğine göre, onlar GEW ile birlikte çalışmamaları için türk makamları tarafından uyarılmışlar. Aynı sendika üyesi iki Türkiye'li öğretmen Türkiye'de resmi makamlarca kovuşturmaya uğrayacaklarından çekindikleri için, Türkiye'ye gitmeden önce üyeliklerine son verdirmişlerdir.

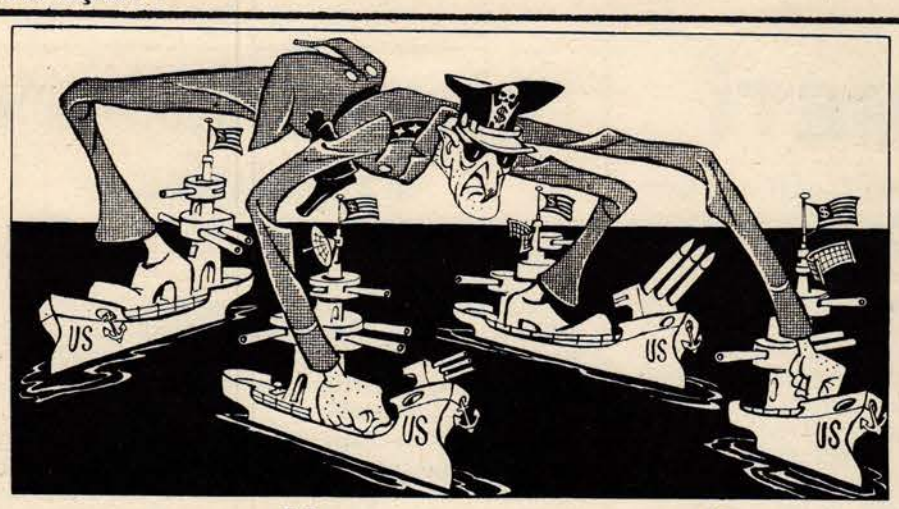

ABD LÜBNAN BATAĞINA GÖMÜLÜYOR

Amerikan emperyalizmi Eylül 1982'de Lübnan'a deniz piyadelerini çıkarırken kısa zamanda Lübnan ordusunu güçlendirilebileceğini ve ülkedeki kendi varlığının çok uzun sürmesine gerek olmayacağını hesaplamıştı. Ama Amerikan çıkartmasından sonraki birkaç hafta içinde bu hayalin gerçekleşmesinin pek mümkün olmadığı görülmeye başlandı. Bir kere ordu mevcudu kağıt üzerinde görülenin yarısı kadardı. Üstelik bu mevcudun önemli bir bölümü dürzi müslümanlardan oluşuyordu ve Lübnan ordusu dürzi'lerle çarpışmaya başlar başlamaz, bu askerler subaylarıyla birlikte orduyu terketmeye, dürzi milislerin saflarına geçmeye başladılar. Ülke nüfusunun çoğunluğunu teşkil eden müslümanlar zaten Lübnan ordusunu kendi orduları olarak benimsemiyorlardı.

Lübnan ordusunu güçlendirmekle görevlendirilen Amerikan generali Gerald Bartlett verdiği raporda Lübnan ordusunun etkin hale getirilmesi için onsekiz ay gerektiğini, Lübnan'daki milis kuvetlerinin silahlarının toplanması sağlanabilirse Lübnan ordusunun ülkede duruma hakim olabileceğini, bunun için ise 36 ay gerektiğini belirtiyor.

ABD emperyalizmi Lübnan'da karşılaştığı vur-kaç taktikleriyle ağır kayıplar veriyor. "Düşman" belli bir yerde değil her yerde olduğu için de birşey yapamıyor. Amerikan kayıpları ise ABD kamuoyunda "Lübnan'da işimiz ne?" sorusunun gittikçe daha çok sorulmasına neden oluyor. Bartlett raporuna göre ise en az 36 ay Lübnan'dan çekilmesinin mümkün olmadığını görüyor. Lübnan'lı yurtseverlerin büyük bir fedekarlıkla Amerikan birliklerine yönelttikleri saldırılardan da büyük endişe duyuyor. Hatta bu saldırıların Amerikan gemilerine yöneleceği istihbaratı ile daha da bir tedirgin oluyor. Amerikan genel kurmayı bölgedeki Amerikan gemilerini, havadan gelebilecek intihar saldırılarına karşı tam alarm durumuna geçiriyor. Emperyalizm Lübnan'da gittikçe daha derin bir batağa gömülüyor. Ülkede kalması çıkarları açısından gerekli. Ateşteki kestaneleri İsrail'e çıkarttırsa, Arap halklarının tepkileri daha da artacak, kendisi çıkarsa, Amerikan halkı tepki gösteriyor. Lübnan ordusu ise bir türlü belini doğrultamıyor.

CİA RAPORU: SOVYETLERİN SİLAH HARCAMALARI ABARTILMIŞTIR

Son CİA araştırmalarına göre Sovyetler'in reel askeri harcamaları ABD resmi makamlarının daha önce öne sürdükleri rakamların çok altında gelişiyormuş. İncelemelere göre son 7 yıl içinde Sovyetler'in askeri alanda yaptıkları harcamaların yıllık artış hızı, 1966-1976 yılları arasındakinin yarısının da altına düşmüş. Şöyle ki, 1976'dan önce askeri harcamaların yıllık artış miktarı % 4–5 iken, son 7 yıl içinde bu artış % 2 civarında kalmış.

Son CİA raporu Amerikan Cumhurbaşkanı'nın kendi kamuoyunu ve dünya kamuoyunu aldatmak için kopardığı büyük yaygarayla tam bir çelişki yaratıyor. Reagan, Sovyetler'in son yıllarda askeri harcamalarını muazzam ölçüde arttırdıklarını, dolayısiyle kendilerinin de dengeyi sağlamak için arttırmak zorunda kaldıklarını ve kalacaklarını iddia etmekte, bu yönde kendi ve dünya kamuoyuna sistematik baskı yapmaktadır.

Oysa işin gerçeği CİA raporunda belirtildiği gibidir. Sovyetler askeri harcamalarını gitgide azaltmaktadır. Demek ki ABD Devlet Başkanı düpedüz yalan söylemektedir. ABD resmi makamları tarafından, yani kendi ağızlarından açıklanan bu gerçek, gerilimi artırmak, silahlanmaya hız vermek için Beyaz Saray'ın nasıl iki yüzlü ve yalancı bir politika izlediğinin ibret verici bir örneğidir.

DKP 7. KONGRESİ YAPILDI

F.Almanya Komünist Partisi'nin (DKP) 7. kongresi, 6-8 Ocak tarihlerinde Nürnberg şehrinde yapıldı. DKP Merkez Komitesi sekreteri H.Mies'in bir konuşmasıyla açılan kongreye, başta Sovyetler Birliği, Bulgaristan, Demokratik Alman delegasyonları olmak üzere çeşitli ülkelerin Komünist ve işçi partileriyle, ulusal kurtuluş hareketlerinden delegasyonlar katıldı.

F.Almanya'ya yeni atom füzelerinin yerleştirildiği ve yeni yılın ilk günlerinden itibaren de ateşlemeye hazır hale getirildiği koşullarda toplanan DKP 7. Kongresi, insanlığın bu en önemli sorununa, barışı koruma sorununa büyük önem verdi. 3 gün süren kongre boyunca kongreye sunulan karar tasarıları, tartışılıp onaylanarak, parti'nin yeni döneme ilişkin politik hattı çizildi.

ABD emperyalizminin son zamanlarda bağımsız devletlere yönelik saldırganlığının teşhir edildiği kongrede, Nikaragu'nın Bonn Büyük Elçisi Willibald Fredersdorf da bir konuşma yaptı. Daha sonra ise H.Mies Nikaragua temsilcisine, Alman komünistlerinin Nikaragua halkı ile dayanışmasının sembolü olarak 50 bin DM'lik bir bağış çeki verdi.

Yabancı işçilerin sorunlarını da ele alan DKP 7. kongresi, "yabancı İşçilerle Dayanışma" başlıklı bir kararı alkışlarla kabul etti.

İkinci günü yapılan seçimler sonucunda, partinin yönetim organlarında görev alanların belirlendiği DKP 7. Kongresi, ENTERNASYONAL marşının ayakta söylenmesi ile sona erdi.

PERU'DA SOL İTTİFAKIN ZAFERİ

19 Aralık 1983 tarihinde Peru'da yapılan mahalli seçimler Birleşik Sol İttifak'ın zaferiyle sonuçlandı. İktidardaki Halkçı Hareket Parti'si ise büyük bir yenilgiye uğradı.

Başkent Lima Belediye Başkanlığı'nı 53 yaşındaki solcu Alfonso Barrantes kazandı. Peru Kominist Partisi'nin de içinde yer aldığı Birleşik Sol İttifak'ın adayı olan Barrantes toplam oyların %34'ünü alarak kendisiyle birlikte seçime katılan diğer 14 rakibini büyük bir yenilgiye uğrattı. Böylece Latin Amerikanın kapitalist ülkelerinde tarihte ilk kez bir başkentin belediyesine bir solcu başkan seçildi.

Peru mahalli seçimleri Mao'cu grupların seçimleri sabote etme tehditleri ve girişimlerine rağmen genel olarak olaysız geçti. Ülke çapında en çok oyu Merkez Sol Sosyal Demokratlar topladı. İkdidardaki Halkçı Hareket Partisi ise ancak üçüncü sırada yer allabildi.

Seçimlerde mağlup çıkan Fernando Belauende başkanlığındaki Halkçı Hareket Partisi, 1963-1968 tarihleri arasında iktidar partisi idi. 1968'de bir askeri darbe ile iktidardan uzaklaştırılan bu parti 12 yıl sonra 1980'de Peru da sivil hükümeti yeniden kurmuştu.

Peru mahalli seçim sonuçları, üç yıllık sağcı iktidarın icratına karşı yapılan büyük bir protesto niteliği taşımaktadır.

GRENADA GERÇEĞİ

ABD emperyalizminin haydutça bir gece baskınıyla istila ettiği bağımsız Grenada'da 1979'dan beri işbaşında olan rejimin niteliği neydi, neler yaptı ve neler yapmaktaydı? Bunları okuyucularımızın dikkatine sunuyoruz.

Grenada eski bir İngiliz sömürgesiydi. 1974 yılında bağımsız oldu. Bağımsızlıkla birlikte iş başına geçen Eric Gairy yönetimi (Gairy eski dönemde de İngiliz sömürgecilerin önde gelen adamıydı) ayyuka çıkan yolsuzluklarının ve beceriksizliklerinin halkta doğurduğu nefrete rağmen zor ve baskıyla ayakta duran bir dikta rejimiydi. 1979'da Maurice Bishop'un önderliğinde, Marksizmden esinlenen yurtseverlerin başını çektiği bir devrimle devrildi.

Devrimci hükümet başa geçtiğinde ülke ekonomisi tam bir çöküntü içindeydi. Hazine diktatör Gairy ve şürekası tarafından soyulmuş, tamtakır bırakılmıştı. Ada nüfusunun yarısından fazlası işsizdi. Yoksulluk, açlık kol geziyordu.

Yeni rejim ekonomiyi ve toplum hayatını yeniden ayakları üstüne kaldırmak için girişilen gayretlerde halkın yönetime doğrudan katılmasını sağlamaya büyük önem verdi. Mahalle ve yöre konseyleri oluşturuldu. İşletmelerde –ekonomi tamamen tarıma dayanıyordu– işçi konseyleri seçildi. Bunlar, merkezi yönetimin aldığı her türlü kararda ve işlerin yürütülmesinde söz sahibiydiler. Devlet memurları ayda bir kere halk konseylerine rapor vermekle yükümlü tutulmuştu. Sendikalar, köylü, kadın ve gençlik birlikleri oluşturuldu ve hızla gelişerek, ülke hayatında önemli roller oynamaya başladılar.

Hükümet halkın eğitimine büyük öncelik tanıdı. 1980 bütçesinin beşte birinden büyük bölümü eğitime ayrındı. Özel üniversite kursları oluşturuldu, yüzlerce öğrenci yabancı ülkelerde eğitim görmeye gönderildi.

Ekonomi zaptu rapt altına alındı, yabancı tekellerin hakimiyetine son verme yolunda ileri adımlar atıldı. Devlet çiftlikleri ve köylü kooperatifleri üretimin hızla artırılmasına katkıda bulunmaya başladı. Temel ihtiyaç maddelerinin çoğunun fiyatları düşürüldü. Grenada aynı zamanda turistik bir ülke. Adada büyük ve modern bir hava alanı inşaasına girişildi.

Bütün bunlar emperyalist güçlerin, özellikle ABD yönetiminin tepkisini çekti. ABD Grenada'ya mali ve ticari boykot uyguladığı gibi başka ülkeleri de bu boykota katmak için olmadık baskılara girişti.

Devrimden sonra Grenada'nın dış politikası da devrimci bir yönelim aldı, bağımsızlık, eşitlik ve barış ilkeleri bu politikanın temeli oldu. Grenada Cumhuriyeti Küba ile, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle yakın ilişkiler kurarken, bağlantısızlar hareketinin de üyesi oldu.

ABD Ekim ayı ortalarında adada yapılan darbeyi bahane ederek, Grenada hükümetsiz kalmıştır, ada bir avuç "haydut"un eline geçmiştir, onun için müdahele ettim dedi. Grenada'nın komşusu diğer karaip adaları hükümetlerinden kendisine bu yolda talep geldiğini ileri sürdü. Oysa bu talebin bu komşu ülkelere Washington'da dikte ettirildiği olaydan birkaç gün sonra ABD gazeteleri bile yazdılar!

Reagan, bir başka gerekçe olarak, Grenada'da demokrasi yoktu, oraya demokrasi getireceğim dedi. ABD basınının yorumlarında bile bu "gerekçe" alaya alındı, "peki o halde, Haiti'ye ya da Şili'ye de niçin deniz piyadelerini göndermedin?" denildi Reagan'a.

Nihayet, Reagan, Grenada baskınının nedeni olarak, orda karaya çıkan ABD birliklerinin adada depolanmış çok sayıda Sovyet yapısı silah ve malzeme ile 1979'danberi iş başında bulunan rejimin başka ülkelerle –bu arada Küba ile– imzaladığı bazı anlaşmaların ele geçirildiğini ileri sürdü. Böylece Grenada'yı işgalinin en "ikna edici" gerekçesi bulunmuş oluyordu: ABD Grenada'yı işgal etme nedeni bulabilmek için Grenada'yı işgal etmişti!

Reagan'ın Grenada'yı gerçekte niçin istila ettiğini ise dünya âlem biliyordu: Grenada'da sözkonusu darbeden –ki darbenin niçin yapıldığını, kimin yaptığını, yeni yöneticilerin ne yapacaklarını anlamaya vakit bile kalmamıştı. Sadece, yenilerin, devrilen ve o kargaşada öldürülen eski Başbakan Maurice Bishop'dan da "daha solcu" oldukları söyleniyordu– önce işbaşındaki rejim sosyalizme yönelmeyi hedefleyen, Küba ve diğer sosyalist ülkelerle iyi ilişkiler kurup sürdüren bir rejimdi ve aynı zamanda Grenada halkı tarafından tutuluyordu. Halktan yana birçok icraata girişmiş ve kısa zamanda olumlu sonuçlar elde etlişti. Doğrudan doğruya halk güçlerine dayanan bir rejimdi. Reagan işte buna tahammül etmeyeceğini dünya aleme göstermek için Grenada'yı işgal etti. (Kaldı ki Reagan yönetiminin Grenada ile arası ötedenberi bozuktu. M. Bishop ve yönetimine yöneltilen suçlamalar ve baskılar son zamanlarda daha da artmıştı. Grenada için "bir iyilik" düşünüldüğü biliniyordu.) Grenada'nın, ABD emperyalizminin kapalı av alanı olarak gördüğü Karaipler bölgesinde bir ikinci Küba ve halktan yana yönetim örneği olmasına göz yumamazdı. Bu yolda her türlü uluslararası kural ve yasayı çiğneyeceğini, başka devletlerin topraklarına tecavüz edeceğini, kısacası, borusunu öttürmek için zorbalığa başvurmaktan çekinmeyeceğini gösterdi.

Reagan yönetimi Grenada adasını istila etmekle, aynı zamanda, yine kendi kapalı av alanı saydığı Orta Amerika'da ilerici Nikaragua rejimine gözdağı vermeyi amaçlıyordu. Bilindiği gibi Regan yönetimi Nikaragua'nın komşusu, ve eli kanlı faşist bir rejimin pençesi altındaki Honduras topraklarında on bin kişilik bir Somoza'cı karşı-devrim ordusu besliyor. Nikaragua'da halkın desteğiyle işbaşında olan Sandinist rejmi bu paralı askerlere devirtmek için her türlü gizli-açık girişimi ne zamandır sürdürüyor. Grenada baskınıyla da, Nikaragua'ya doğrudan askeri müdahelenin dahi sözkonusu olabileceğini göstermek istiyor.

Ne ki Nikaragua, Grenada gibi haritada nokta misali küçük, güçsüz ve çaresiz bir ülke değil. Rejimin içerden çökertilmesi imkansız, çünkü tüm halkın desteğiyle ayakta duruyor. Dışardan gelecek bir doğrudan müdahele durumunda ise müstevliler, yıllardır kendini savunma hazırlığını sürdüren, yöneticileriyle ve kendi içinde sımsıkı kenetlenmiş bir halkla karşılaşacaklardır. Nikaragua kendini savunmaktan aciz değildir ve bütün dünya halklarının destek ve dayanışmasından güç almaktadır.

ABD deniz piyadeleri belki Nikaragua topraklarına girebilirler. Ama oradan bir daha çıkamayacakları kesindir!

ABD İnsan Haklarını Çiğniyor

Karayip'lerdeki küçük Grenada adasındaki halk iktidarını ardına taktığı altı muz cumhuriyeti ile birlikte istila eden ve halk yönetimine zorla son veren Amerikan emperyalizmi işgalin ilk gününden başlayarak sürekli olarak insan haklarını çiğniyor.

Amerikan birliklerinin esir aldığı Grenada yetkilileri hiç kimseyle görüştürülmeden çok kötü koşullarda hapis tutuluyorlar. Amerikan askerleri işgalden birkaç gün sonra 48 Grenada'lı hükümet yetkilisini, gözlerini bağlayarak ve üzerlerinde bir don bırakacak şekilde soyduktan sonra sokaklarda dolaştırmışlardı. şimdi de bu kişilerin çıplak dolaştırılırken çekilmiş resimlerini afiş haline getirip ülkenin çeşitli yerlerinde duvarlara yapıştırdılar. Emperyalizm böyle yaparak, devirdikleri yönetimi halkın gözünden düşürebileceğini sanıyor.

Adada, havadan helikopterlerle sürekli olarak Amerikan askeri polisi devriye geziyor. Ciplerle dolaşan askeri polis ise şüphelendikleri Grenada'lıları tutukluyor, siyasi inançlarını sorguluyor ve kişilerin üstlerini ve evlerini rasgele arıyor.

Emperyalizm, tüm bir riyakarlıkla düzenlediği kamu oyu araştırmalarıyla halkın Amerikan birliklerinin adada kalmasını istediğini ileri sürüyor. İşgali kaldırırsa halk yönetiminin tekrar kurulacağından emin olan ABD, böylelikle bu tehlike kalkana kadar adadaki işgali sürdürmenin zeminini yaratmaya çalışıyor ve böylesine düzmece anketlerle Grenada halkının kendisini istediğini ispat etmeye çalışıyor.

ABD tüm çabalarına karşın Grenada'da işbirlikçi bir hükümet kurmayı başaramadı. Adada yaşayan ve Amerikan işgal komutanlığınca başsavcı tayin edilen İngiliz Avukat Antony Rashford, Grenanın 1974'te kabul edilmiş olan anayasasının oluşturulmasında kendisinin de katkısı bulunduğu, şimdi savcılık görevini kabul ederek, bu anayasanın ABD'ce ayaklar altına alınmasına katkıda bulunamayacağını söyleyerek görevi kabul etmedi.

İŞSİZLİĞİN NEDENİ YABANCI İŞÇİLER DEĞİLDİR

Mehmet Şükrü Doğan, uzunca bir süreden beri Bavyera eyaleti DGB'de Türkiye işçileri sekreteri olarak görev yapmaktadır.

Kendisiyle, DGB'nin Türkiyeli işçilerin sorunlarına yaklaşımı üzerine yaptığımız röportajı sunuyoruz.

Soru: Sayın Doğan uzun yıllardan beri DGB'nin Bavyera eyaletinde Türkiye'li işçilerin problemleri ile ilgili sekreterlik görevini sürdürüyorsunuz. İşçilerimizin sorunları size nasıl yansıyor. Bu sorunların çözümünde onlara nasıl yardımcı oluyorsunuz?

Cevap: Buradaki işçilerimiz güncel yaşamlarında karşılaştıkları tüm sorunları çözümleyebilme amacıyla büromuza gelmektedirler. Sendika olarak etken yardımcı olabildiğimiz iş ve sosyal hukuk sorunlarıdır. Diğer sorunlar üzerine olanaklarımız çerçevesinde yardımcı olmaya çalışıyoruz. İşçilerimizin burada karşılaştıkları sorunların başlıca nedenlerinden biri de lisan yetersizliğidir. İşte bu nedenle çalışmalarımızın büyük bir kısmını tercüme işlerine ayırmak durumundayız.

Soru: Türkiye'li işçiler sendikaya rağbet ediyorlar mı, ekonomik demokratik örgüt olarak sendikaların kendi örgütleri olduğunun bilincinde midirler, buna bağlı olarak örneğin ortalama bir rakamla bir ay içinde çeşitli nedenlerle size kaç işçi başvuruyor?

Cevap: İşçilerimiz sendikalara rağbet etmektedirler. Bu istatistik rakamlarla da tespit edilmiştir. Örneğin F. Almanya'da çalışan tüm yabancılar, Aralık 1982'ye göre % 50'ye yakın sendikalı idiler, bizde ise % 60 civarındadır. Yerli işçilerde örgütlenme durumu % 30 kadardır. İşçilerimizin sendikal bilince vardıkları tam anlamda söylenemez. Büyük bir çoğunluğu sendikalı olmayı daha ziyade işten çıkartılmayı önleyen bir sigorta gibi görüyor. Böyle görülmesindeki etken de yine çoğunluğunun kırsal bölgelerden gelmeleri ve sanayi yaşamını tanımadıklarından kaynaklanmaktadır. İşte bu nedenle Bavyera daki işçilerimizi eğitme maksadıyla işyeri toplantılarının dışında 20 kadar, iş saatleri haricinde 20 kadar enformasyon toplantısı ve 30 kadar Cumartesi ve hafta sonu seminerleri düzenliyoruz. Bu çalışmaların yeterli olduğunu söylemek mümkün değildir, ama bir sekreterle de ancak bu kadarı yapılabilir kanımca. Münih büromuzda çeşitli toplantılar nedeniyle ancak ayda 15 işgünü danışma yapılabildiğinden ortalama 250 kişi baş vurmaktadır.

Soru: Bildiğiniz gibi F. Almanya'da işsizlik giderek büyüyor. Bu durumdan en çok yabancı işçiler etkileniyor. Toplu işten çıkarmalar, iş yerlerinin değiştirilmesi çeşitli psikolojik baskılar yabancı işçiler arasında huzursuzluğun artmasına neden oluyor. Buna karşı alınacak pratik önlemler var mıdır? Varsa bunları sıralayabilir misiniz?

Cevap: İşsizliğin başlamasıyla yabancı işçilerin işten çıkartılması veya işyerlerinin değiştirilmesi yeni bir gelişme değildir. Bu, Batı Avrupa'da yabancı işçi çalıştırılmasına başlandığından beri sürüp gelmektedir. Böyle bir gelişmenin muhakkaki çeşitli nedenleri vardır. Örneğin Alman işçilerinin işçi sınıfının uluslararası birliği konusundaki vurdum duymazlığı ve yabancı işçilerin de büyük bir kısmının ayak uydurması etkendir. Üstelik bugünkü hükümet yabancı, özellikle bizim işçilerimizin geri gönderilmeleriyle ilgili yaptığı açıklamalar ve aldığı kararlarla kendi halkına da sanki işsizliğin nedeni yabancılarmış gibi gösteriyor. İşverenler de bugünkü hükümet kendilerinden olduğundan, isteğe yönelik başlangıçta savunması kısıtlı yabancıları çıkartıyor veya düşük ücretli zor işyerlerine veriyorlar. Ama bilahere sıra yerli işçilere de geliyor. Bu duruma karşı alınacak önlemler, önce lisan öğrelinerek, sendikal bilinçlenme süreci içinde yönetici kadrolara seçilmekten geçer. Ancak böylelikle yabancı azınlığın tutarlı bir şekilde savunulması gerçekleşebilir. Yoksa işyerlerindeki işçi temsilciliklerini sendika gibi görerek, sorun çözümlenemez.

Soru: Bildiğiniz gibi yabancı düşmanlığı her geçen gün biraz daha artarak korkunç boyutlara ulaşıyor. Yabancı düşmanlığının nedenleri arasında yabancıların Alman işçilerinin işyerlerini aldığı gerekçesi de var. Ayrıca yabancıların Alman işçi sınıfının işverenlere karşı pazarlık gücünü azalttığı, fazla mesai yaptıkları, işyerlerini kaybetmek korkusundan işverene yaranmak için çok çalıştığı görüşleri de var. Tüm bu iddialara siz ne dersiniz?

Cevap: Yabancı düşmanlığının korkunç boyutlara ulaştığı bir gerçektir. Önü alınamayacak olursa daha nelere varacağı da maalesef belli değildir.

Kanımca önlenebilmesi için biz yabancılar da yoğun bir çalışma yapmıyoruz. Hâlâ bir bekleme içindeyiz, sanki sorun yetkililer tarafından veya kendiliğinden ortadan kalkacakmış gibi.

Biz bu duruma alternatif olabilme amacıyla Münih'te bir platform çerçevesinde çalışma grubu oluşturduk, arzu edilen, bunun tüm F.Almanya'da oluşturulmasını gerçekleştirerek, koordine edilmesini sağlamaktır. Böyle bir girişimde zorlukların varlığı da biliniyor, ama bizim görevimiz onlarla mücadele etmek olsa gerek. Yabancıların Alman işçilerinin işyerlerini aldığı gerekçesi tamamen yanlıştır. Çünkü yabancılar buraya kendiliğinden gelmemiş, bilhasa ekonomik gelişmeyi hızlandırmak amacıyla yurtdışında açtıkları irtibat büroları vasıtasıyla beher işçinin sağlık durumunun müsaitliği ve meslege yatkınlığının yanısıra, sabıka durumu da tetkik edildikten sonra getirilmesine izin verilmiştir.

Örneğin 1961-1971 arası müracatların % 10'u reddedildi. Getirilenler de ancak Alman işçilerinin çalışmak istemedikleri işyerlerine gönderildiler. Ayrıca 1955'te ilk yabancı işçi getirilmesine başlandığında, bir milyonun üstünde Alman işçi işsizdi, hatta Şubat 1956'da Alman işsiz sayısı 1,98 milyonu bulmuştu. Çünkü işsizlerin büyük bir çoğunluğu bazı branşlarda çalıştırılamıyorlardı.

Yabancıların belirli bir kısmının fazla mesai yoluyla olağanüstü kazanç temin ederek bir an önce ülkesine dönmek istediği bilinmektedir. Ama, az gelişmiş veya geri kalmış ülkelerin artık burada istenmeyen işçileri ister istemez bunu bir alternatif olarak görüyorlar herhalde.

Diğer bir yandan, buradaki yabancı işgücünün varlığı sayesinde Alman ekonomisinin rekabet gücünün artmasının yanısıra, tam ücretle iş saatlerinin kısaltılması, yaşam standartının yükselmesi, emeklilik yaşının düşürülmesi, eğitimin uzatılması, emeklilik sigortasının garantisi ve 1,5 milyon yerli işçinin mesleksel yükselmesini temin etmiştir.

İşte yabancı düşmanlığı ile mücadelede yerlilere bunlar ve benzerlerinin anlatılmasıyla yoğun çalışmaya başlanması uygun olur kanısındayım. Yabancı işçilerin de, para biriktirip ülkelerinde yatarım yaparak sınıf değiştirme umutlarını henüz taşımaları, günümüzün acil sorunlarından biridir.

SÖYLEŞİ

MUSTAFA BEKİR

OKUMA ÜZERİNE

Günlük hayatımızda birçok şey okuruz, elimize geçen bürokratik bir belgeden günlük gazeteye kadar. İnsan mesleği gereği de birçok kitap okuyabilir, genel kültürünü arttırmak için de. Bu sonuncusunu yapmış, yani genel kültütürünü arttırmış kişiler için çoğu kez "okumuş bir adam" tabiri kullanılır. İnsan istediği kadar okullarda, üniversitelerde okumuş olsun, eğer okumayı zevk haline getirmemişse okumuş insan sayılmaz. "Okumak" ile "mektepte okumak" arasında çok büyük fark vardır. Okulda okuduğumuz ders kitaplarını aklınıza getirin, hatırınızda ne kalmıştır? Bir de severek, isteyerek okuduğunuz bir kitabı düşünün, hele size birşeyler öğretmişse, bilginizi arttırmışsa onu başkalarına da salık verirsiniz.

Türkiye'de gazeteler büyük bir kesimin okuma ihtiyacını gidermektedir. Hele hele hayat pahalılığı ve artan enflasyon karşısında gazete haricinde de birşeyler okumak isteyenler bu ihtiyaçlarını arka plana itmek zorunda kalıyorlar. Bu durumu göz önüne alan gazeteler, asıl işlevlerinin dışında (yani haber vermenin dışında) tefrika romandan, fotoromandan tutun da ikinci sayfalarında ansiklopedik bilgi vermeye kadar birçok işlevi birden yüklenmiş durumdadır. Köşe yazarlığı da sanıyorum Türkiye gibi ülkelere özgü bir olay. Her gün belli bir konuyu alıp işlemek, okuyucuyu bu konuda bilgilendirmek tabii ki güzel bir şey. Yalnız madalyonun bir de öteki tarafı var: Genel kültür düzeyi gazetenin ikinci sayfasını, belli bir yazarın köşesini aşamayan nice "aydınımız" var ne yazık ki... Bu durum hele hele F. Almanya'da daha da bariz bir şekilde ortaya çıkıyor. Türkçe yayınları edinme zorunluluğunu göz önüne alacak olursak gazeteler (yani F. Almanya'da çıkan boyalı basın) çok büyük bir kesimin okuma ihtiyacını karşılamakta.

F. Almanya'daki gazete okumanın ikinci bir özelliği de çoğunluğun can sıkıntısından gazete okumasıdır. Herhangi bir cumartesi ya da pazar günü gidin tren istasyonuna, eli gazeteli nice yabancı görürsünüz. İnsanımız ayaküstü gazetesini okur, diğer arkadaşlarıyla sohbet eder. Hatta tren istasyonuna gazete almaya gitmek, orada arkadaşlarla sohbet etmek bir amaç haline bile dönüşebilir. Can sıkıntısından bile olsa okumak iyi şeydir. Şimdilik boyalı basın okuyan insanımızın eline sonradan daha ciddi şeyler verilebilir okuması için. Önce alışssın bir...

Olayın insanı düşündüren tarafı şu, sadece "bilimsel" birkaç kitap okuyup da genel kültür seviyesi günlük bir gazeteyi aşmayan devrimcilerimize ne demeli? "Bilimsel" konularda uzman olduklarından onlarla sadece bu konularda konuşulabilir. Ne sanat ne de öteki bilim dalları onlar için "tali derecede"dir. Şu an okuduğun kitabın adı ne diye sorarsanız, —eğer okuyorsa— "bilimsel" bir kitap adı verir size. Ama o size sormuş da siz eskaza bir mitoloj veya mimari ya da ne bileyim müzik hakkında bir kitap okuyorsanız, bıyık altından gülüverir size.

Diyeceğim, Türkiye devrimcisinin ana sorunlarından biri de bu. Az okuyor. Haydi öyle demiyelim de eksik okuyor... Herkes sadece "bilimsel" kitaplar, hem de kendi görüşünün "bilimsel" kitaplarını okuduğu, öteki görüşlerin yanlış olduğunu "kanıtladığından" devrimcilerimiz sohbet etmesini beceremiyorlar. Herkesin tek bir "bilimsel" konusu var, herkesin bilimsel konusu da "doğru", ötekilerin "yanlış" olduğundan, öyle ya, konuşulacak başka konu kalmıyor.

BRİTANYA KOMÜNİST PARTİSİYLE BERABERİZ

Bu sözlerin sahibi İngiliz Atom aleyhtarı Hareketi'nin lideri rahip Bruce Kent'tir. Roma Katolik Kilisesi mensubu ve İngiltere'deki barış hareketinin yönlendiricisi olan, Nükleer Silahsızlanma Kampanyası (C.N.D.) genel sekreteri B. Kent Büyük Britanya Komünist Partisi Kongresi'nde yaptığı konuşmasıyla şimşekleri üzerine çekti. "Başlıca meseleler karşısında Büyük Britanya Komünist Partisi'yle aramızda çok büyük ayrılıklar olduğuna inanmıyorum," diyen barış hareketi liderinin bu sözleri kongre delegeleri tarafından coşkuyla karşılanırken, aynı sözler bazı çevrelerde, özellikle sağcı çevrelerde büyük tepki ve eleştirilere yol açtı.

Muhafazakar Parti politikacılarından Sir J. B. Davison, Bruce Kent'in durumunun yeniden gözden geçirilmesi için Kilise'ye baskı yapacağını, çünkü artık din adamının "açıkça politik rol" oynadığını söyledi.

Çok bilinen, çok klasik suçlama, yani Sovyetler'den para alma iddiaları barış hareketi lideri için de yapıldı. Tüm bu iddialar bir televizyon konuşmasında B. Kent tarafından kesinlikle reddedildi. Kendisinin kesinlikle komünist olmadığını söyleyen Monseuyör Kent barış hareketinin Sovyet yanlısı olduğu iddialarını kanıtlayacak tek bir delil de gösterilemeyeceğini ilave etti.

Bu olay günümüzde nükleer silahsızlanma ve barış hareketinin nasıl hayati bir önem kazandığını, tehlikeyi gören din adamlarının nasıl gerçekçi davrandıklarını, komünistlerin barış mücadelesinde nasıl içten davrandıklarını ve önemli rol oynadıklarını bir kere daha gösterdi. Ve anti-Sovyetik emperyalist mihrakların barış düşmanı çehreleri bir kere daha açığa çıktı.

ESKİ NATO GENERALLERİ DE ATOM FÜZELERİNE KARSI

NATO'da görev almış çeşitli ülkelerden on bir emekli general Avrupa ülkelerine yeni ABD nükleer füzeleri yerleştirilmesini eleştirdiler ve bu yoldaki NATO kararının uygulanmasına karşı olduklarını açıkladılar.

Kanada Barış Hareketinin yayınladığı ve eski NATO generallerinin de imzaladıkları bir bildiride ABD füzelerinin Avrupa'ya yerleştirilmesi "Dünya savaşının atom fitilini ateşlemek" olarak nitelendiriliyor. Bildiride imzası olan NATO genarelleri şunlar:

Gert Bastian ve Gunter Vollmer (F.Almanya), Micheal Harbotle (İngiltere), Amiral Sanguinetti (Fransa), Giorgios Kumanakos, Michalis Tombopuyos ve Militiades Papatanaşu (Yunanistan), Francisco da Costa Gomez Marsheal (Portekiz), Nino Pasti (İtalya), Johan Christie (Norveç), Miceal van Meyenfeldt (Hollanda).

KHELLA ÜNİVERSİTEDE KALMALI!

Hamburg üniversitesinde 8 yıldır Sosyal Pedagoji kürsüsünde öğretim üyeliği yapan Doçent Karam Khella Hamburg içişleri senatörü tarafından hudut dışı edilmek istenmektedir. Hamburg üniversitesinden de iş akdi feshedilen Mısırlı Karam Khella 49 yaşında ve 1958 yılından beri F.Almanya'da bulunmaktadır. Eğitimini burda tamamlayan Doçent, mezun olduğundanberi eğitim alanında çeşitli görevlerde bulunmuş, 1967 yılında ABD'nin Vietnam'ı işgaline karşı ve İsrail'in Arap ülkelerine karşı yürüttüğü saldırı ve işgal politikasına aktif olarak karşı çıkmıştır.

F.Almanya'da ırkçılığa ve faşizme karşı dünya görüşü ile sürekli çalışan Karam Khella sık sık gerek eğitim camiasında gerekse politik yöneticiler arasındaki gerici, milliyetçi kesimlerin baskı ve hukuksal engellemeleri ile karşılaşmıştır.

Dr.Karam Khella'nın nihayet Eylül 1983'de üniversitedeki görevine son verilmiş ve Hamburg içişleri tarafından da oturma izni uzatılmayarak F.Almanya'yı terk etmesi istenmiştir.

F.Alman hükümetinin yabancılara karşı, ama özellikle anti-faşist ve anti-emperyalist bilim adamlarına, sendikacılara, gazeteci ve politikacılara uyguladığı politikanın bu yeni örneğine karşı 60'a yakın ilerici, demokrat kurum ve kuruluş aktif tavır almıştır. Başta Öğretim ve Bilim adamları Sendikası (GEW) Basın İşçileri Sendikası IG Druck, Evangelish Kilise ve bazı üniversite rektörleri ile çeşitli yerli ve yabancı kuruluşlar; halen Hamburg iş mahkemesinde süren Karam Khella davasında kendisine yardımcı olmak için kurulmuş bulunan Karam Khella ile Dayanışma komitesine destek olmaktadırlar. Dayanışma komitesinin adresi şudur: (Komitee "Solidaritat mit Karam khella" c/o Iris Beckman, schenkendorf str. 19 b, 2000 HAMBURG 76, Tel: 040/229 9207 und 439 4o 93.) Karam Khella ile dayanışma demokrat kişi ve kuruluşların doğal bir görevidir.

Gurbetçinin Türkiye İzlenimleri

Bir aylık izin döneminde herşeyi görmek, herşeyi anlamak, takdir edersiniz ki, çok zordur. Ama Türkiye için yukarıdaki DOĞRU, pek geçerli değil. Daha Kapıkule'den girişte, Türkiye'deki toplumsal dengesizliği ve bu dengesizliğin, getirdiği sonuçları görebilmek mümkün.

Samsun'da bir fakültede okuyan abimle bir sohbetimizde şöyle dedi; "okul sistemini öylesine ağırlaştırdılar ki bir öğrencinin derslerden fırsat bulupta şöyle bir düşünmesi, ne oluyoruz diye kendi kendine sorması mümkün değil. Eskiden Cumartesi, Pazarımız vardı. Şimdi Cumartesileri de beden eğitimi diye katılma zorunluluğu olan bir ders koydular. Amaç öğrencilerin, boş vakitlerini, kendilerine göre KÖTÜYE kullanmalarını önlemek. Ayrıca Edebiyat bölümünde öylesine gereksiz bilgiler öğreniyoruz ki, okulu bitirince bunları nerede kullanacağımızı gayet merak ediyorum. Tabii bu dersler için onlarca kitap gerek. Bunları almak ise mümkün değil. Okumak mutlaka bir hazine, yüce bir değer ama bu şartlar altında okumak, inanmadığın şeyler hakkında, imtihan zorunluluğu ve tüm bunlara karşı en ufak bir ses çıkarmamak insanı bunaltıyor."

Geçen sayıdan beri yazdıklarımı uzatmak mümkün, ama insan ister istemez bazı soruları da kendi kendine sormadan edemiyor. Toplumda görülen tüm bu rahatsızlığa, homurdanmalara, gelir dağılımındaki korkunç dengesizliğe rağmen, bu apolitikleşmenin, siyasal süreçlere ilgisizliğin kaynağı nedir? Bundan daha az beter durumlarda harekete geçen, başkaldıran insanlar neden böyle bir gizli suskunluk içinde?

Zannediyorum ki, bunun sebeplerinden birini buldum, daha önce politik faaliyetlerde bulunmuş ama şimdiki ağır koşullarda pek fazla şey yapmayar bir akadaşla sohbetimizde ona, F. Almanya'daki devrimci çalışmalardan, faaliyetlerden bazı şeyler anlattım, ilgiyle dinledi, bunları bilmiyordum dedi. Çok güzel dedi, burada da var mı dedi heyecanla!

İşte sorun burada. Bana göre, bu gün Türkiye topraklarında, toplumsal muhalefeti kucaklayabilecek, onu yönlendirebilecek ve insanların gerçekten alternatif gördüğü bir şey yaratılabilirse, bu hissettirilirse insanlara, bugünkü durgunluğun inanılmaz bir hızla harekete geçeceğinden en ufak bir kuşkum kalmadı artık.

Ė.A.

Mannesmann işçileri tedirgin.

MANNESMAN'DA NE OLUYOR?

Dünyaca meşhur bir çelik tröstü Mannesmann. Dünyanın her tarafına yayılmış. Bu arada İzmit'te de kendi adıyla şubesini yıllar önce kurmuş, üretime geçirmiş. F.Almanya'daki ekonomik kriz nedeniyle işyerleri kapanır, işsizlik yoğunlaşır ve pek çok işyerinde kısa çalışmaya geçilirken, Mannesmann faaliyetlerini herhangi bir üretim düşmesi olmadan sürdürmüş. Bunun da başlıca nedeni, Sovyetler Birliği'ne en çok boru satan Batı'lı tekel olması. Mannesmann işçilerinin (Türkiyeliler dahil) yıllarca burada, işten atılma korkusu olmaksızın 'rahat' calışmalarının başlıca nedeni de bu. En basit bir siyasi bilinci olmayan Türkiyeli işçiler dahi bilir ve söyler ki, "Sovyetler Birliği'nin siparişleri olmasa, Mannesmann bize bu kadar bakmazdı."

1300 civarında Türkiyeli işçinin çalıştığı Mannesmann, Kuzey Ren bölgesinde Türkiyeli işçilerin sendikal anlamda büyük ölçüde hareketlilik içinde olduğu işyerlerinden biri. Bu hareketlilik hemen bütünüyle işçi temsilciliği seçimleriyle sınırlı kalsa da, seçimler öncesi işçi yurtları, mahalleleri, işyerleri günlerce bu olayı konuşur, tartışır, gazetelerle, toplantılarla yoğun bir propaganda yapılırdı. Sonuçta en ufak bir birlik ve beraberlik sağlanmadan bir yığın temsilci adayı ile seçimlere gidilirdi. Başlangıçta, özellikle de sayılarının çokluğu nedeniyle yabancı işçilerin kimi sorunlarına eğilindi. Onlarla ilgilenildi. Ama giderek, robotların devreye girmesiyle, yeni üretim tekniklerinin geliştirilmesiyle, bazen tatlı dille, kimi zaman zorla, yıldırmayla bu günlere gelindi.

Şimdi ya şu parayı alır çeker gidersiniz. Ya da biz sizi zorla göndeririz deniyor. Bunun için de çoğu 10 yıllık, 15 yıllık işçilerin Almanca öğrenmeliri gerektiği "keşfediliyor", kurslara tabi tutuluyorlar. Başaramayanlar, en angarya işlerin yapıldığı merkez atölyeye gönderilip, beş para bile almadan işten çıkarılacakları günü beklemeye terkediliyorlar.

Mannesmann'da paralı çıkışlar birkaç yıl önce başlamıştı. Önce 5 bin DM verildi. Sonra 7 bin, 10 bin, 12 bin. Şimdilerde ise 100 bin mark veriliyor diye bir söylenti var. Mannesmann'da çalışıyor olsun, işsiz olsun veya bir başka firmada çalışıyor olsun, Türkiyeli işçiler hep bunu konuşuyor. 100 bin Mark. Ve gözler faltaşı gibi açılıyor. Sanki işveren böyle bir para veriyormuş gibi ortalığı bir velvele almış gidiyor.

İşin aslı şu : her işçi çalıştığı yıla göre bir tazminat ve 1984 yılı izin parasını alıyor. 50 yaşını dolduranlara 5 bin DM (buna Werkrente deniyor ve 7 bin DM'a kadar yükselebiliyor) ve memlekete taşınma parası olarak 5 bin DM ödeniyor. Ayrıca 15 Ocak tarihine kadar çıkış alanlara 18 bin DM veriliyor. Arbeitsamt da geri dönüşü teşvik yasası uyarınca, 10 500 Dm ve 18 yaşından küçük her çocuk için 1500 DM ödüyor. Ayrıca işçinin kendi ödediği emeklilik primleri peşin olarak kendilerine veriliyor.

Ödeneceği vadedilen bu paraların bir kesimi, örneğin teşvik primi (10 500 DM) ve emeklilik kesintilerinin ödenmesi için işçinin sınırdan bir daha geri dönmemek üzere çıktığına dair bir belgenin yabancılar dairesine ve Arbeitsamt'a ulaşması şart. Ödenecek tazminatların 24 bin mar mark'dan yukarısı için ise gelir vergisi uygulanıyor.

Açıkca görülüyor ki, işverenin 100 bin DM'a kadar para ödediği iddiası bütünüyle uydurmadır. Geri dönenlerin eline geçecek paranın büyük bir bölümü bizzat işveren tarafından ödenmemekte, geri dönüşü teşvik pirimi olarak Arbeitsamt tarafından, ya da emeklilik kesintilerinin peşin verilmesi olarak, emeklilik sigortası tarafından ödenmektedir. Hem de, yıllarca nice kahırlarla kazanılmış sosyal haklardan bir çırpıda mahrum bırakılarak, hem de emeklilik kesintilerinin işveren tarafından ödenen bölümü parababalarına hediye edilerek!

Mannesmann'da çalışan 1300 kadar işçinin 900'e yakın bir bölümü paralı çıkış aldı. Geriye kalan 400 işçiden 200'ü de Haziran'da gidiyor. Böylece Mannesmann işyerleri yabancı işçilerden hemen hemen bütünüyle "temizleniyor". Bu, şüphesiz böyle bir uygulamayı planlayarak gerçekleştiren Mannesmann patronlarının çıkarlarına uygun olsa gerek. Ama Mannesmann'da çalışan yerli ve yabancı işçilerin çıkarlarına ne derece uygun. İşte bu tartışmalı. Örneğin, şimdi yabancı işçilerin kitlesel olarak çıkış almaları nedeniyle, İşveren bu yasa çıkmadan önce yerli (Alman) işçileri emekli yaşı gelmeden önce 'erken emekliye sevketme' girişiminden vazgeçmiş. Bu durumda olan Alman işçilerinden kimileri de "bu Türkler de tam geri dönecek zamanı buldular" diye öfkeleniyorlarmış! Ne diyelim! Yabancı işçiler yıllar önce Alman tekelci burjuvazisinin çıkarları öyle gerektirdiği için neredeyse kırmızı mumlu mektupla davet edildi. bir süre sonra işler kötü gidince suç onlara yüklenip "Türken raus!" dendi. Şimdi ise, çıkarları zedelenen yaşlı Alman işçilerince "bu scheise Türkler de tam geri dönecek zamanı buldular" deniyor. Evine hırsız giren Nasreddin Hoca'ya komşularının, niye pencereyi açık bıraktın, niye kapıyı dayaklamadın vb. suçlamaları karşısında, Hoca'nın "yahu anladık, ben suçluyum ama biraz da olsun şu hırsız da suç yok mu?" diye sorması gibi, şimdi Türkiye'li işçiler de Almanya'daki ekonomik kirizden, işsizlikten her türlü belalardan kendilerine sorumlu görenlere "peki anladık ama bu işlerde hiç mi Alman burjuvazisinin suçu yok?" diye sorsalar, kim ne cevap verebilir. Ama bilinçleri tekelci patronların yaygaralarıyla, propagandalarıyla bulanmış olanları söylenecek bir söz var: "klavuzu karga olanın, burnu boktan kurtulmaz!"

DYBF BİLDİRİSİ:

SİLAHLANMA YARIŞINA SON!

Münih'te faaliyet gösteren Demokratik Yurtseverler Birliği Federasyonu (DYBF) NATO kararları uyarınca Avrupa'ya yerleştirilmek istenen atom füzelerine karşı çıktı. Silahlanma yarışının dünyayı bir üçüncü dünya savaşanın arifesine getirdiği bildirilen bildiride, 2. dünya savaşının insanlığa getirdiği felaketler sıralanarak, günümüzde emperyalizmin azdırdığı silahlanma yarışının nelere mal olduğu rakamlarla açıkca gözler önüne seriliyor. Bildirinin bir bölümünü aşağıda sunuyoruz:

"Şimdi de Batı Almanya'ya yeni roketler yerleştirilmek isteniyor. Bu roketler 5 milyar dolara üretilecektir. Bu paralar emperyalist silah tekellerinin kasalarına akacaktır. Türkiye'miz de NATO üyesi olduğundan milyonlarca dolar ödemesi gerekmektedir. Türkiye'mizin askeri harcamalara ayırdığı para, sanayiye ayırdığı paradan daha büyüktür. 1970 yılında 1 milyar 332 milyar dolar olan askeri harcamalar, % 107 artarak 1980 de 2 milyar 754 milyon dolar olmuştur.

Dünyada her yıl silahlanmaya ayrılan paranın 400 milyon doları çocuklara ayrılsa yeryüzünde aç çocuk kalmaz. 1 milyar dolar silah yatırımı savaş endüstrisinde 76710 kişiye iş sağlıyor. Oysa aynı parayla eğitim alanında 187179 kişiye, kamu hizmetlerinde 138939 kişiye, yapı sektöründe 100072 kişiye, kitle ulaşımında 92071 kişiye, makine üretiminde de 86114 kişiye iş sağlanabilir. Dünyada üç günlük silahlanma gideri olan 4 milyar dolar ile dünyadaki açlık bir yıl için yok edilebilir. Bir saniyedeki silahlanma harcamaları ile, 75 kişilik bir çocuk yuvası yapılabilir. İki günlük silahlanma gideri olan 3 milyar dolar ile 100 milyon çocuğa okuma olanağı sağlanabilir.

1 fantom uçağı ile 1500 yataklı bir hastane yapılabilir. Bir atom denizaltısı ile 4000 tane sanat okulu açılabilir. Bir fantom uçağının değeriyle 20 çocuğa yuva kurulur. Bir uçak gemisinin gideriyle 90 bin işçi ailesine konut yapılabilir. Bir atış rampasının değeriyle 37 bin öğrenciye üniversite öğrenimi sağlanabilir.

Biz Almanya'da diğer Avrupa ülkelirinde çalışan işçiler, barış içinde yaşamak istiyoruz. Savaş; ölüm, kan, acı demektir.

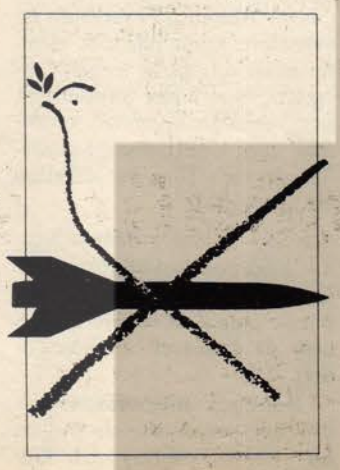

Bu yüzden Avrupa'ya yerleştirilmek istenen yeni roketlere, silahlara hayır diyoruz."

SPORUN TOPLUMSAL İŞLEVİ

Gazetemizde bundan böyle sporla ilgili bir köşe bulacaksınız. Çünkü spor, özellikle günümüz dünyasında toplum hayatında önemli bir yer işgal ediyor.

Göçmen işçilerin bunca sorunları varken, Türkiye emeçileri bitmez tükenmez çileler içindeyken sıra spora mı geldi diyenler olacaktır. Bir bakıma haklılık payı vardır bu tür serzenişlerin. Ama bu da eğemen güçlerin empoze ettikleri yanlış spor yapısına tepki olarak meydana çıkan yanlış spor anlayışından kayanaklanmaktadır. Kapitalist dünyanın eğemenliği için spor herşeyden önce bir kâr getirme aracıdır, böyle olunca da en çok para, bir diğer deyişle müşteri – yani seyirci – çeken seyir sporları ön plana çıkartılır. Tüm kapitalist dünyada spor denilince başlıca futbolun anlaşılmasının doğal sonucu da, çok az sayıda insanın gösteri sporu yapması, milyonların ise trübinde sporun pasif birer figüranı haline gelmeleridir. Her şeyi alıp satılan birer meta olarak değerlendiren kapitalizmin oluşturduğu bu çarpıklık, kimi ilerici ya da solcularda spor olgusunu toptan reddetme veya onu görmezden gelme tepkilerinin oluşmasına yol açmaktadır. Oysa spor insan hayatına böylesine girmişse ve geleceğin dünyasında da önemli bir yer tutacaksa, yapılması gereken, sporu yerli yerince değerlendirmek, kapitalizmin yol açtığı yanılgıların üzerine gitmektir.

Bilim, sporun toplumsal işlevinin, daha sağlıklı, vücutca daha dayanıklı insan neslini yetiştirmesine hizmet olduğunu söylüyor. Biliyoruz, insanlık sürekli olarak ileriye doğru gelişiyor. Öyleyse sporun işleviyle insanlığın gelişmesi bir parelellik arzediyor. Demek ki spor üzerinde ciddiyetle durulması gereken toplumsal konulardan birisi oluyor.

Böylece gazetemizin spor köşesinin işlevi de belirlenmiş oluyor: yerimiz elverdiği ölçüde, somut olaylardan hareket ederek doğru bir spor anlayışının oluşmasına katkıda bulunmak.

Madem ki, sporun toplumsal yapısını çarpıklaştıran, ona meta gözüyle bakan kapitalizmdir kapitalizmin aşılmasıyla sporun da gerçek toplumsal işlevine kavuşması mümkün olabilecektir. Nitekim olmuştur da. Sosyalist ülkeler bu dediğimizi çok çarpıcı bir şekilde kanıtlamıştır. İşte bu gerçeğin bir kaç somut olgusu:

Her spor dalının kendine özgü yanları vardır. Bu anlamda şu veya bu sporu ötekinden üstün ya da aşağı görmek doğru olmaz. İnsan beğenisinin çeşitliliği sporun zenginleşmesi sonucunu getirmiştir. Ancak bazı spor dalları vardır ki, onlar temel alınmadıkça diğer spor dallarında da başarılı olunamaz. Söz gelimi spor olarak veleybolü tercih eden birinin illa basketbol bilmesi ve yapması gerekmez, ama atletizm yapması şarttır. Ya da iyi futbol oynamak için jimnastik yapmak zorunludur. Şu halde atletizm gibi, jimnastik gibi temel spor dallarının gelişmesi, sporun toplumsal işlevine kavuşmasının başlıca göstergelerindendir. Nitekim spor kâr vasıtası olmaktan çıkınca kapitalizm diğer faaliyetleri gibi onun da topluma en yararlı olacak şekilde planlanması doğmuş ve sosyalist ülkeler temel sporlarda toplumsal yoğunluğun ve başarının parlak örneklerini vermiştir.

● Kaynakların akılcı ve verimli kullanılması, böylece sporun toplumda hızla yaygınlaşması sonucu sosyalist ülkeler çok kısa sayılacak sürelerde dünyada söz sahibi olmağa başlamışlardır.

İşte birkaç örnek: Rusya Çarlık döneminde katıldığı olimpiyatlarda birkaç madalyadan öteye gidemezken, Sovyetler Birligi Ekim Devrimi sonrasında katıldığı ilk olimpiyatta 1952'de Helsinki'de ABD'nin mutlak hegemonyasına son vermiş ve birinci sıraya yerleşmiştir. Nüfusu F.Almanya'nın yaklaşık dörtte biri olan DDR'in spordaki olağanüstü başarısı tüm dünyanın hayranlığını – ve kimi gericileri de hasetini – çekmektedir. Amerikan Oyunları'nda devrimden önce madalya dahi alamayan Küba 1983'de Venezüella'da yapılan oyunlarda madalya sıralamasında ABD hariç tüm ülkeleri geride bırakarak 80'i altın olmak üzere 200'e yakın madalya toplamıştır.

● Sosyalist ülke kadınlarının spordaki başarıları, kapitalist ülkelerdeki hemcinsleriyle kıyaslanınca çok daha göze çarpıcıdır. Neden? Çünkü kadın kapitalist ülkelerde horlanır ve ikinci sınıf insan muamelesi görürken, sosyalizm kadın-erkek eşitliği doğrultusunda çok önemli ilerlemeler sağlamıştır. Böylece "batı"da kadın için "lüks" sayılan spor, sosyalizmde insanın özgürce gelişiminin bir aracı haline gelmiştir.

İlerde yerimizin elverdiği ölçüde konumuzu işlemeye devam edeceğiz. Türkiye'de sporun hepten yozlaştırılması gelişmiş kapitalist ülkelerin spordaki iddialarının sürmesi vb. konuların nedenlerini araştıracağız.

MBSE ÖGRENCİLERİNİN HAKLARI GASBEDİLİYOR

Başlatılan yeni bir uygulamayla Duisburg'da MBSE kurslarına devam eden 180 yabancı öğrencinin aldıkları yardımlara el kondu. Böylece kişi başına ayda 15 DM'den toplam 27.000 DM, öğrencilerin en zaruri ihtiyaçları olan defter-kalem-kitap paralarından kesilerek "tasarruf" edildi. Üstelik, böyle bir uygulamaya, ne olduğunu anlatmadan, yeterli açıklama getirmeden bu doğrultuda bir belgeyi imzalamaları şart koşularak öğrenci velileri de alet edildi.

MBSE öğrencilerinin tüm bu antidemokratik uygulamalara karşı birlik içinde yöneticilere ilettiği talepler ise sudan bahanelerle, oyalamalarla hasıraltı ediliyor.

MBSE öğrencileri tüm bu nedenlerle haklarını geri almak, bu tür uygulamalar karşısında sessiz kalmayacaklarını göstermek amacıyla birleşerek bir komite kurdular ve bir günlük BOYKOT'la yöneticileri protesto ettiler. Daha sonra Duisburg'da bir yürüyüş yapan öğrenciler, değittıkları bildirilerle kamuoyunu bilgilendirerek kararlılıklarını dile getirdiler. MBSE öğrencilerinin oluşturduğu komite adına yayınlanan bildirinin bir bölümünü aşağına sunuyoruz:

"Artık saklanmayacak gerçekler ortadadır. Henüz geçen yılki MBES öğrencilerinin sahip oldukları birçok haklar bu yıl yöneticiler tarafından gaspedilmiş, öğrencilerin elinden alınmıştır. Öğrencilere kitap paralarını ödeme gibi yeni yükler bindirilmiştir. Bunların kelime anlamı varolan haklarımıza saldırıdır, sömürüdür.

Neden peki? Neden bu kısıtlamalar ve baskılar?

Almanya her gün derinleşen bir bunalımın içerisindedir. Peki kime çektiriliyor bunun kahrı, cefası? Elbette emekçilere, biz emekçi işçi çocuklarına. İşte sosyal hakların kısıtlanması, işte milyonlarca işsiz ve çıraklık yeri olmayan insan, işte Bafög'den yapılan kısıtlamalar ve diğer yandan silahlanmaya yatırılan milyarlar. İşte Duisburg Mannesmann da olduğu gibi babalarımız işveren tarafından ve hükümetin de baskısıyla birçok hakkı verilmeyerek, eline tutuşturulan üç-beş kuruşla Almanyadan zorla kovuluyor ve bizlerin zaten kara olan geleceği kapkaranlık ediliyor.

Yiğit MBES'li Arkadaşlar,

Bu sosyal hakkımıza yapılan saldırıya sessiz kalırsak, ilerde çok daha büyük saldırılar yapılabilecektir. Zaten onların serbestçe istedikleri sosyal hakkımıza el koymalarına sebep olan sessizliğimiz ve mücadele etmememiz değil midir? İşte bu nedenle şimdiye kadar olduğu gibi dayanışma içerisinde olmamız ve sesimizi yükseltmemiz gerekmektedir. Biz MBSE'nin Nieder Strasse, Hamborn ve Neumühl'deki öğrencilerinden oluşan MBSE KOMİTESİ olarak sizleri hakkımıza yapılan bu saldırıya karşı bir günlük uyarı boykotuna çağırıyoruz. Biz uyarı olarak bütün MBSE'lerdeki arkadaşlar derslere girmeyerek Nieder str. de buluşacağız. Bir kere daha hakkımızın geri verilmesini haykıracağız. Birleşince kazanamayacağımız hiç bir hak yoktur!"

PRİMLİ DÖNÜŞ TUZAĞI!

baştarafı s.1'de

çıkacağını düşündükleri işsizliğin yükünü bir ölçüde azaltacak ve ayni zamanda işsiz kalacağını hesapladıkları yaklaşık 20 bin Türkiye'li işçiye, özellikle "işsizlik parası", işsizlik yardımı ve sosyal yardım ödeme külfetinden kurtulacaktır. Çalışma Bakanı Blüm'un açıkca belirttiği gibi geri dönüş primlerinin bütçeye yükleyeceği külfet 220 milyon DM'dır. Ancak geri dönecek işçilere ve çocuklarına ödenmesi gerekli çeşitli yardımlar ödenmeyerek bu yoldan 320 milyon DM kar sağlanacaktır.

Blüm'ün söylediği gayet nettir. Bu müstakbel işsizlere burada kalmış olsalar, sadece alacakları yasal yardımlar nedeniyle 320 milyon DM fazla ödenmiş olacaktır. Başka bir deyişle, dönecek işçilerin sadece bu konudaki mevcut yasalara göre dahi hakları olan meblağın yarısı ödenerek, geri dönmeleri sağlanmış olacaktır. Bunun dışında işverenin ödediği emeklilik primleri işyeri emeklilik kasasındaki işveren payları vb. doğal olarak Alman işverenlerinin cebine, kar hanesine girmektedir.

Yasayla amaçlanan üçüncü husus; Alman tekelcilerinin bu yasa ile Türkiye'li işçilerin eşleri ve çocukları ile birlikte geri dönmesini şart koşarak çocukları eğitimde olan aileleri bu konuda insani açıdan tam bir açmaz içinde bırakırken, onları toplu halde ve bir an önce, düşünmeye zaman bırakmadan (yasada işsiz kalmakla ülkeyi terketmek arasındaki süre 1 ay olarak belirlenmiştir) tası tarağı toplayarak ülkeyi terk etmeye mecbur etmektir. Böylece, 6 Mart seçimlerinde Almanya'da yabancı düşmanlığını sürekli körükleyen partiler en gerici kesimlere verdikleri sözü de bir ölçüde yerine getirmektedir. Bu durum ayni zamanda, yabancı düşmanlığını körükleyecektir.

Yasada bilerek es geçilen çok önemli bir husus da geriye döneceklere ödenmesi gereken 10 500 DM ile çocuk başına 1500 DM primin nerede ve nasıl ödeneceğidir. Bu durum hiç de "iyiye alamet" değildir. Dönecek işçilerimizi bu konuda önemli bir süprizin beklediği açıktır. İşçilerimizin köprü ve barajlardan sonra E-5 karayolunu da Avrupa'daki işçilerimize satmayı ve onlara bir an önce "köşeyi döndürmeyi" kafasına koyan Sülün Özal hükümetinin yeni bir ketenperesi ile karşılaşmaları ihtimal dahilindedir.

Gerek Alman, gerekse Türk boyalı basınının aylardır davul zurna ile "müjdelediği" primli geri dönüş yasasının amaçları daha da sıralanabilir. Ancak özet olarak söyleyecek olursak, Alman tekelci patronlarının, cunta hükümetinin de mutabakatını alarak, burada –şu anda– naçar (çaresiz) kalan çalışan insanlarımıza hazırladığı bir tuzaktır. Bu durum, Galata'da üçkağıt atan tophane külhanbeyi ile erketesinin durumu kadar açıktır. "Üçkağıda" gelecek olan da ortadadır.

Dönecek insanlarımızı Türkiyede nelerin beklemekte olduğunu sıralamamıza şu anda gerek yok. Onu şimdilerde boyalı basında sık sık boy gösteren sarı sendikacılarımız da yarım ağızla söylemekteler. Gerekli ve önemli olan, büyük bir bölümü burada kalacak olan çalışan insanlarımıza, bundan böyle naçar durumda kalmamaları için, yerli ve yabancı tüm çalışanlarla birlikte işyerlerini korumak, tam istihdamı sağlamak, daha yerinde bir deyişle ekonomik-demokratik ve politik haklarına sahip çıkmak için neler yapmaları gerektiğini söylemek ve bu yönde adımlar atmaktır.

ÖĞRETMENİN SESİ

Sayı 6 Şubat 1984

* "Tarih ve Gelecek Bizden Yana"
* K.Evren'in Öğretmenler Günü(!) Mesajı
* Gazioğ'lu Şam'a Gitti
* Öğretmen Mektupları

24 OCAK'A YENİ ETİKET: ANAP HÜKÜMETİ

baştarafı s. 3'de

şük taban fiyat politikası nedeniyle zaten üretim gerilemesi görülen tarımda, şimdi de yüksek faiz yeni bir gedik açacaktır. Halk Bankası kredilerinden zaten yakınmakta olan esnaf, zanatkar ve orta burjuvazi de aynı akibete uğrayacaktır. Özal, böylelikle tekellere yeni kaynak aktarımı peşindedir.

24 Ocak kararlarının özü, tekeller dışında kimseye hayat hakkı tanımamaktadır. Bu öz, Özal proğramının demagojik cilasının ardından gün gibi parlamaktadır. Hükümet proğramının şurasına burasına sokuşturulmuş ve artık burjuva hükümet proğramlarının klasikleşmiş, kalıplaşmış bir kaç kof vaadini pertavsızla bulup, cımbızla ayıklayarak, bunları sanki Özal'ın 24 Ocak kararlarını "eskisi gibi" uygulamayıp, daha yumşak, daha "politik" ve "gerçekçi" davranacağının kanıtlarıymış gibi sunmaya ve bu yöndeki ham hayallerinin kaynağı olarak göstermeye çalışanlar, çok geçmeden ne yaman bir hata yaptıklarını anlayacaklardır. Fakat yine de, bu kişi ve çevrelerin, tıpkı her gün bir eczaneye giderek inatla "havuç" isteyen tavşanın, yanlış yerden yanlış şeyi istemenin cezasını eczane sahibinden yediği yumrukla dişlerini kaybederek çekmesinin ertesi günü, yine aynı yere gidip, bu kez "havuç suyu" istemesi gibi davranmaları şaşırtıcı olmayacaktır. Tıpkı Türk-iş kongresinde sarı sendikacı çetesinin yaptığı, dişleri dökülmüş Şevket Yılmaz'ın Cunta ve onun "yeni" hükümetinden ağlaya sızlaya "hiç değilse havuç suyu" istemesi gibi...

Halkımız Özal'dan hiç bir şey beklememektedir. Aksine, demokrasi için, hayat şartlarının iyileştirilmesi için, iş-ekmek-hürriyet için, Cunta ya ve hükümetine karşı kesin, kararlı ve örgütlü bir mücadele sürdürmek gerektiği ve bunun başkaca bir yolunun olmadığı, her geçen gün biraz daha geniş bir kitlenin bilincine kazınmaktadır.

PAPA "KARDEŞİNİ" ZİYARET ETTİ

baştarafı s.1'de

levizyonları suikastın Sovyet ve Bulgar gizli servislerince düzenlendiği iftirasını yaymaya başlamışlardı. Zamanla bu iftira gerçeklerin sert kayasına çarpmış ve tuzla buz olmuştu. Antonov'un serbest bırakılışı basın-yayın organlarında çok küçük bir yer işgal etmiş, üstelik bu serbest bırakma 'sıhhi durumu bozuk olan Antonov'un evde göz hapsinde tutulacağı' şeklinde sunulmuştu. Bu mantıkla eğer Ağca'nın sıhhi durumu da bozulsa onun da serbest bırakılması icap ederdi. Nasıl oluyordu da Ağca ile suikasti "planlayan", Ağca'ya "silah temin eden" Antonov sıhhati bozulduğu için serbest bırakılıyordu. Ama emperyalist propaganda ağından etkilenen geniş kitleler böyle sorular sormazlardı. Herkesin kafasında suikastı Bulgaristan'ın yaptırdığı şeklinde bir imaj kalması yeterliydi. Emperyalist komplo merkezleri böylesine hayasızdılar. Papa'nın "güvendiği kardeşini" ziyareti işte kitlelerin kafasındaki bu imajı canlı tutmaya yönelikti.

KUZEY KIBRIS'IN İLHAKI

baştarafı s. 2'de

panya Türk burjuvazisinin şovenist, yayılmacı, istilacı amacının bir yansıması olduğu gibi, içeride Cunta'nın ekonomi politikasından bunalmış kitleleri "milli heyacanlar"la uyutma amacını da taşımaktadır.

Ne var ki, burjuvazi tarafından estirilen bu milliyetçilik ve şovenizm kampanyasına "soldan" da katılanlar var. Onlar güya ilericilik adına, Kıbrıs'ta cumhuriyet ilanını candan destekliyorlar. Sadece desteklemiyorlar, aynı zamanda, bunu "anti-emperyalist", "anti-amerikan" bir girişim olarak tanıtıyorlar. Yani üç yıldır Cunta'nın her yaptığında bir keramet arayan, her yaptığını hayra yormak için ter döken, ya da ona akıl hocalığına kalkan, Cunta'yı günün birinde ilericiliğe ve sola çekmeğe çalışan bu sözde ilericiler, her defasında hüsrana uğramalarından yeterince ders almamış olacaklar ki, "hah işte bu kez fırsatı yakaladık" gibilerinden bir memnunlukla Kıbrıs'ta "bağımsızlık" ilanı nedeni ile, K. Evren rejimiyle ABD'nin karşı karşıya düşeceğinden ve bu süreçte Cunta'nın giderek anti-Amerikan bir konuma geleceğinden ciddi ciddi umutlanır olmuşlardır.

Böylelikle onlar, üç yıldır bu tür her davranışlarıyla Kenan Evren'in ekmeğine yağ sürdükleri yetmiyormuş gibi, bir kez daha, hem de böylesi önemli bir uluslararası macerada Cunta'nın yanında olmuşlardır.

Bu husus sadece sözkonusu ilericilerimizin fırsatçı ve eyyamcı tutumlarından kaynaklanmaktadır. Bu aynı zamanda onların ideolojisinin ana bileşeni olan kemalizmden ve kemalizmin hamurundaki şovenizmden, ilhakçılık ve yayılmacılık zihniyetinden kaynaklanmaktadır.

Birçok ilerici aydınımız nasıl ki üç yıl önce K. Evren Cuntası anayasayı ve tüm hukuk kurallarını çiğneyerek yönetime el koyduğunda ve ülkede diktatörlüğünü ilan ettiğinde, bunu normal, olağan, kaçınılmaz, gerekli, hatta faydalı görerek demokrasiye aldırmadılarsa, bugün de aynı Cunta bütün uluslararası ilkeleri ve kuralları hiçe sayarak Kıbrıs'ı ilhak yolunda, Kıbrıs'taki bölünmüşlüğü derinleştirmek ve kalıcılaştırmak yolunda yeni bir adım attığında, uluslararası demokratik ve hukuki ilkeler aydınlarımız için gene önem taşımamıştır.

Özetle, Türkiye Cumhuriyeti'nde kudreti elinde tutan Kenan Evren Cuntası yeni bir maceraya girişmiştir. Ülkemize ve halklarımıza acı, kan ve gözyaşından başka, yoksulluk ve zulümden başka bir şey getirmemiş olan faşist K. Evren Cuntası, uluslararası arenada siyasal maceralara dalabileceğini, ABD ile yapılan gizli pazarlıklar sonucu ülkeyi binbir badireye sokabileceğini göstermiştir.

ULUSLARARASI CAM

baştarafı s. 3'de

yargılanıyor.

İşçilerin seçme ve seçilme hakları tamamen kısıtlandı. Sendikacıların bir siyasi partide görev almaları yasaklandı. Kısaca Cunta'nın hazırlamış olduğu sendikalar yasası ile bugün Türkiye'deki sendikal eylem sadece adıyla varolup pratikte yoktur.

İşte böyle bir Türkiye'de "demokrasiye geçiş" döneminin başladığı öne sürülüyor. Türkiye'de insan haklarını, demokrasiyi, sendikal hakları yok eden faşist bir Cunta'dan demokrasi beklemek olmayacak hayaldir. Türkiye'de demokrasiyi ancak ve ancak Türkiye demokrasi güçleri kendileri uluslararası demokrasi güçlerinin de gösterecekleri dayanışmadan da güç alarak elde edeceklerdir. Burda uluslararası kardeş sendikalara sesleniyorum: onları, Türkiye'de sendikal hak ve özgürlükleri savundukları için bugün Cunta'nın zindanlarında idamla yargılanan ve açlıkla karşı karşıya bulunan sendikacı arkadaşlarımın aileleri ile somut dayanışmada bulunmaya çağırıyorum.

SİYASİ MAHKUMLARLA DAYANIŞMA İÇİN GÖREV BAŞINA

baştarafı s.1'de

açıkladı. Gerçekte, bugün ülkemizde her iki yüz yurttaştan birisi ya tutuklu ya mahkum ya da cuntanın gadrine uğramış bir davalıdır...

Faşist Cuntanın bu yoğun saldırıdan beklediği açıktır. İlerici düşünceyi ve insanca olan herşeyi baskı altına almak halk muhalefetini engellemek. Kısacası, ülkeyi kırkbeş milyonluk bir kışlaya çevirmek...

Yurttaşlar,

Bütün bu olup bitenlere "DUR" demek, insanın yarattığı tüm değerlere insanca sahip çıkmak, özgürlük içinde insanca yaşamak mümkündür. Özgürlüğü kazanmak, insan onuruna sahip çıkmak ve onu yükseltmek elimizdedir.

Örgütlü bir halk kendi gücü ile herşeye muktedirdir.

Örgütsüz halk ise köledir...

Cuntanın bizi tecrit etmesine, ilerici insanlarımızı ve örgütlerimizi yalnız bırakarak nefes alıp verdiğimiz yerden bizi koparmasına, bizi yalnız bırakarak tecrit etmesine dur diyelim...

Cuntanın yalanla, baskı ve zorbalıkla bize dayattığı yaşama biçimine, yani hapishaneye, tutukluluğa, işkenceye, işten atılma ve sürgüne karşı çıkalım... Örgütlü bir şekilde karşı çıkalım. Bunun için cuntanın gadrine uğramış tüm insanların birbirleriyle DAYANIŞMASINI ve YARDIMLAŞMASINI sağlayalım.

Hapishanede, tutukevinde, kışlada, işkence tezgahında olan kardeşlerimize sahip çıkmak,

Hastaneye düşenlere, yaralılara, sakat kalan arkadaşlarımıza yardımcı olmak,

İlerici bir mahkumun ailesine, eş ve çocuklarına maddimanevi anlamda kol kanat germek, insan olmak demektir.

Yurttaşlar,

Tüm cuntaya karşı olanların Dayanışma ve Yardımlaşma içinde olması, düşmanın sadece zorbalık ve yalandan ibaret gücüne karşı çıkmak, onu en zayıf olduğu yerden vurmak demektir.

Yurt içinde ve yurt dışında mahkumlar, mahkum aileleri, ilericiler, arananlar, kısaca cuntanın gadrine uğramış tüm insanlarımız için güçlü bir kampanyayı hep birlikte gerçekleştirelim.

Böyle bir kampanyayı imkanlarımız ölçüsünde maddimanevi destekleyelim. Hukuki, maddi-manevi, sosyal, yani her alanda yardımlaşma ve dayanışmayı bilinçle sağlayalım.

Cunta ilerici örgütleri hain ilerici insanları vefasız ve yenik göstermek istiyor. Onun bu oyununu açığa çıkartalım.

Yenilmediğimizi, vefasız olmadığımızı faşist düşmana göstermek için Dayanışma ve Yardımlaşma kampanyasını başarıyla yürütelim.

Öyleyse iş başına!

Yardımlarınızı aşağıdaki konto numarasına "Siyasi mahkum ve tutuklularla dayanışma fonu için" ibaresiyle gönderebilirsiniz.

Stadtsparkasse Duisburg.
BLZ 350 500 00
Konto-Nr. 300-132438

BİR ÖLÇÜ RAGOFİX İKİ ÖLÇÜ SU

baştarafı s.1'de

buna karşılık da "düşman" ordusunun ilerleyişini durduracak. Böylece yüzbinlerce alman yurttaşının çoluğuyla, çocuğuyla kül olması bahasına "düşman" durdurulmuş olacak.

Aynı atom mayınlarından yurdumuz Türkiye'de de var. Türkiye'nin doğu sınırlarından Orta Anadolu'ya uzanan bir doğrultuda bu bombalar serpiştirilmiş. Kendi halkını yokederek "düşmanla" savaşmak amerikan emperyalizminin ve sırtını ona dayamış yerli egemen sınıfların değil insan hayatına, kendi yurttaşlarının hayatına kaç paralık değer verdiğini çok iyi gösteriyor. Kendi ülkesinde atom bombası patlatmaktan perva duymayanların başka ülkelerin halklarına karşı atom bombalarını nasıl canavarca kullanacaklarını bir düşünmek gerek.

Öldürülüşünün 35. yılında

Demokratik Edebiyat Geleneğimiz Ve Sabahattin Ali

Batı'da gerçekçiliğin, burjuvazinin iktidarını perçinlediği dönemde hızla yükseldiğini düşünecek olursak, bizde oldukça erken, ama bu nedenle de oldukça hastalıklı bir biçimde serpildiği gözden kaçmayacaktır. Uluslaşma sürecinin noktalandığı, burjuvazinin demokratik kültürünün yerini yozlaşmış değerlerin kapladığı ve demokratik geleneğin işçi sınıfınca omuzlandığı batıda, yazar, geleceğe ait hayallerini yitirmiş bir bireydir. Kapitalizm, onurlu olan ne varsa çiğneyip geçmekte, iyi ve güzel olanın tahtına, parayı ve çirkefliği oturtmaktadır. İnsana vereceği güzel bir gelecek yoktur. Tersine hep almakta ve sermayenin kanlı ellerinde kirletmektedir. Batılı burjuva yazarın, onu bütün olumsuzluğuyla yansıtma, gerçekçi bir gözlemle eleştirme çabası, buradan, kapitalizmin kendisine ve dolayısıyle insana vereceği birşeyi olmayışından kaynaklanır. Elbette gidip, daha ilk gençlik yıllarını yaşayan, öfkeli ve deneysiz, bilimsel bir dünya görüşünden yoksun, gelecek konusunda hiçbir güvence veremiyen işçi sınıfının yanında saf tutacak değildir. Ya da aristokrasinin altın çağını özleyecek, ya insanlığa karamsar bir tablo çizecek, ya da artık tarih olmuş olmuş burjuva demokratizmini yaşatmaya, diri tutmaya çalışacaktır. Ama bunu, anlattığı dünyanın çirkinliklerini gösterme gereğini, gerçekci ve eleştirel bir yöntemle yerine getirecektir.

Oysa, gerçekçiliğin yükseliş döneminde, sömürgeleşmekte olan Osmanlı toplumunun yazarı, eski yapının parçalanıp, yerini yeni ilişkilere bırakmasından henüz umutludur. Yüzü geleceğe, batıdaki ilişkilere dönük bir yazar olarak, gerçekçiliği, eski yapının eleştirisiyle görevlendirilecektir. Ama çok kısa bir süre içinde, ayakları suya erecek, en önce kendisini yaralayan kapitalist ilişkiler karşısında şaşkınlığa düşerek, duygulu ve çarpık bir gerçekçiliğe yönelecek, eski değerlerle yenileri arasında düşsel bir uzlaşmayı "bize özgü" dengeyi arayacaktır. Cumhuriyetin ilk dönemi, gerçekçi yazarın, neye el atsa elinde kaldığı bir dönem olacaktır.

Boşuna bir aranıştır bu. Tarih kararını çoktan vermiştir! Türkiye, şu ya da bu biçimde, kapitalist ilişkiler ağı içinde yerini alacaktır. Sorun, bu yeni yapının Türkiye'yi ele geçirme süreci içinde, nelerle karşılaşacağının bilinmesidir.

Büyük Ekim Devrimi'nin işçi sınıfına ve insanlığa bütün bir dünyayı kazandırmakta olduğunu yakından gören Nâzım, burjuva yazarın düştüğü çözümsüzlüğün aşılma gerecini bulmuş bir yazar olarak ülkeye dönecektir. Bu gerçek, işçi sınıfının bilimsel dünya görüşünü edinmiş bulunan ve onu edebiyatın kurtarıcı bilinci yapan sosyalist gerçekçiliktir.

Sabahattin Ali, Nazım'ın eski edebiyatı hurdaya çevirdiği yıllarda, gerçekçi hikayeleri, şiirleriyle, kendisine edebiyat dünyasında yol açmaya çabalamaktadır. Ama bu gerçekçilikte, dönemin kof halkçılığını aşan, eleştirel olmakla yetinmeyen, demokrat ve ileri bir öz vardır. Nazım bunu, Sabahattin Ali'nin Resimli Ay dergisinde yayınlanan "Bir Orman Hikâyesi"yle ilgili olarak şöyle açıklar: "Köylü psikolojisinin bütün tutucu ve ilerici yanlarını, ilkel sermaye birikimini yapan egemen güçlerin genişleme yolunda köylüyü nasıl dağıttığını.. zeki bir aydınlık içinde görüyoruz." Yıllar sonra, ilk hikayesini, polisin kara listesindeki Resimli Ay dergisine verişiyle ilgili olarak şunu söylüyor: "İlk yazısını bize getirişi, Sabahattin'in anti-emperyalist, demokratik temayüllünü gösteriyordu.

Sabahattin Ali'nin "İnkilapçı, demokrat" gerçekçi özelliğini, kendi sözleri'de yeterince aydınlatmaktadır: "Edebiyat..bir nevi propogandadır. Ben hiç bir zaman sanatın maksatsız olduğuna kâni olmadım. Sanatın bir tek ve sarih maksatı vardır: İnsanları daha iyiye, doğruya, daha güzele yükseltmek, insanlarda bu yükselme arzusunu uyandırmak."

İşte onu eleştirel gerçeklerden ayıran, hem de nitel anlamda ayıran edebiyata yüklediği bu işlevdir. Burjuva gerçekçi yazar, insanlığın durumunu kavrayamaz, ancak yansıtır. Bu miyopluk, insanlığın kurtuluşunu gösterme, dahası görme çabasından alıkoyuyor onu. Kapitalizmin yıkıcılığını ve insani derinliği, erdemleri, yücelikleri karanlığa gömüşünü tasvir eder yalnızca. Elbette bu kadarı bile, azımsanmayacak bir başarıdır ve insanda kurtuluşunu kapitalizmin dışında arama ihtiyacını doğurur. Ama o kadar!

Oysa gerek Rus demokratik edebiyat geleneği, gerekse Türk edebiyatında Sabahattin Ali'nin başlattığı çığır, gerçekliği evrilişi içinde irdeler ve onun gelecekteki alacağı yönü okuyucuya duyurur. Sabahattin Ali'yi bu noktaya getiren şey, yerli burjuvazinin ilerici özünü yitirmesi ve köylülüğün, emekçi sınıfların demokrat ruhunu gözlemesi değildir yalnızca. Rus demokrat edebiyat eleştirisini yakından tanınması da değildir. Sosyalizmin, Sovyetler ülkesinde maddi bir gerçeklik olarak yükselişi ve artık bastığı toprak ayağının altında kaymakta olan ve çareyi faşizmde arayan emperyalist dünyanın da işçi sınıfının mücadelesiyle çökertilmekte oluşudur. Bu somut olayı konu edinen ve kendi diyalektiği ile kavgaya giren yeni bir edebiyatın, sosyalist gerçekçi edebiyatın doğuşudur. Yanıbaşında, önünde, bu edebiyatın evrensel düzeyde, gözde yaratıcılarından Nazım gibi bir devin bulunmasıdır.

Nitekim, burjuva gerici sanat anlayışına karşı, "sanat gaye değil, vasıtadır. Gaye hayatdır." görüşünü savunması, bunu eserlerinde devrimci-demokratik bir özle sergilemesi; bütün bu etkileri sağlam bir bileşimde özümlemesi sonucu mümkün olmuştur. Eserlerinde, dönemin kapitalist ilişkilerinin, metropol şehirden kırsal kesimlere doğru yayılırken yarattığı yıkımın, canlı bir biçimde yansıması, işte bu derin kavrayışın sonucudur. Ama o ne bu durumu tasvir etmekle yetinmiş, ne de buna hayıflanmıştır. Tersine, bir çok hikayesinde, çelişkiler yumağının bağrındaki yeni tohum halinde gelişeni sezmiştir. "Hepsi hayata birer miktar kin borçlu" olan ve kapitalizmin yoksullaştırıcı gücü karşısında yarı-aydın serseriler, düşkünler olmaktan kurtulamayan amacsız insanların faşist örgütlerin agzına nasıl yakalandıklarını anlattığı "İçimizdeki Şeytan"da, faşizmin vurucu gücünü ve tabanını çok önceden gösterebilmiştir. Yalnızca onu değil, faşizmi hangi güçlerin durduracağını da: "Bugün burada şurada teker teker yaşayan ve çalışanlar, yarın birleşince bir kuvvet olacaklar ve en kuvvetli silah; haklı olma silahını ellerinde tutacaklardır."

Sabahattin Ali, "Kitle ile ıstırap çekmeyen, halkın sevinci ile yüzü gülüp onun isyanı ile şaha kalkmayan" bir yazarın halkçı olamayacağını öne sürer. Halkçılığın gerçekçilikle bütünleşmediği bir edebiyatın, gerçek hayatı ve insanı kavrayamayacağını savunur. Ama bunu, yazar için olduğu kadar, halkçı geçinen aydınlar içinde geçerli görür. "Köpek" hikayesindeki mühendisle köylü arasında geçen konuşma, bir kaç cümle ile aslında bütün bir devrin "Köycü"aydınlarını mahkum eder:

—Ne diye cevap vermiyorsun, dedi (mühendis). Bak biz seninle nasıl alâkadar oluyoruz. Sen bizim köylü kardeşimizsin biz de sizdeniz.

Çoban alâka ile sordu:

— Kimlerdensiniz?

Burada "kimlerdensiniz" sorusu, bu tek kelimelik cümle, gerçekte aydınların suratına tokat gibi indirilmiş bir cevaptır. Yine burada Sabahattin Ali'nin popülizme düşmediği, tipik burjuva aydın şarlatanlığını ve onun yakayı nasıl ele verdiğini göstermek amacında olduğu belirtilmelidir.

Sabahattin Ali, Türk demokratik edebiyat geleneğinin öncüsüdür. Lenin'in Bielinsky Dobrulyubov, Çernişevski'yle övünmesi ve onları işçi sınıfının, emekçi halkın, demokrat aydınların öğretmeni olarak nitelemesi ne kadar yerindeyse; Türkiye'de ilerici-demokrat kültür ustalarının onunla övünmesi ve ondan dersler çıkarması, o kadar yerindedir. Marko Paşa'da, 1947'de çıkan bir yazısındaki şu cümleler, bugün de her demokratın altına imza atabileceği bibilinç ve yetkinliktedir.

"Biz istiyoruz ki, bu memlekette yapılan her iş, üç beş kişinin çıkarına değil, bu toprakları dolduran milyonların yararına olsun.

"Biz istiyoruz ki, bu topraklar üzerindeki insanlar, kafalarında taşıdıkları fikirlerden dolayı değil, bu yurdun ve bu halkın yararına yahut zararına yaptıkları işlerden hesap versinler.

"Biz istiyoruz ki, şu topraklar ve onun üzerinde yaşayan insanlar, hiçbir yabancı devletin oyuncağı olmasın."

Şimdi kimileri hâlâ şunu tartışıyor: Sabahattin Ali yaşasaydı, eserini sosyalist gerçekçi boyutlara ulaştırır mıydı?

Biz, bu soruyu şöyle soruyoruz: Görevini yapmasaydı, en verimli çağında katledilir miydi?

OZAN'A SAHİP ÇIKALIM

Halkını, insanları seven, iyiden, güzelden ve yarından yana olan ne varsa onlar için şiirleriyle, öyküleriyle; sözün özü, kalemiyle yıllardır mücadele eden toplumcu yazar Hasan Hüseyin Korkmazgil'in kalemi bir yıldır suskun.

O' bugüne kadar yayınlanan 20 yapıt verdi. Bunlardan 11'i şiir, 3'ü öykü, 3'ü çocuk kitapları, 2'si çalışma ve biri de gezi anıları. Kendi alanında sayısız konferanslar ve diğer toplumsal çalışmaları o'nun mücadelesi içinde yer aldı. Denilebilir ki; bu kadar yapıtı yaşamının kısa bir kesitine sığdırabildi. Şiir kitapları arasında en çok basılan ve en çok satan KIZILIRMAK adlı yapıtının ilk baskısı 1966'da yapıldı. Ve zamanın iktidarı ile başı derde girdi. KIZILIRMAK için üç yıl hapisle uzun süre yargılandı. Üç ay kadar mevkuf kaldı. Bu kitabın 6. baskısı 1981 yılında yapıldı. Diğer şiir kitaplarından "OĞLAK" 3 kez, ACIYI BAL EYLEDİK 3 kez basıldı. Kızılırmak adlı yapıtı Venedik üniversitesi yayınları 1972 yıllığında Prof. Scarcia'nın önsözü ile İtalyanca yayınlandı.

Kalemi suskun dedik ozan'ın. Tabii ki; onun yüreği susmaz. Yüreğini halkına, iyiye, güzele, yarına adayan tüm ozanlar gibi...

Hasan Hüseyin şimdi Türkiye'de bir hastanede yatıyor. Yaşamla ölüm arasında, bakımı ve tedavisi ise bir hayli paraya bağlı. Oysa; yüreği zengin, cebi yoksul ozan'ın. Halkının çoğunluğu gibi... Ozan'a sahip çıkmak gerek...

Yoksa, onu, hastane kapısına bırakıverirler, Türkiye'de tüm yoksullar gibi..

Ozan'ın hastane masraflarına, karınca kararınca katkıda bulunmak isteyenler bunun için açılan; TÜRKİYE İŞ BANKASI CAĞALOĞLU ŞUBESİ 2188 numaralı hesaba yatırmalıdırlar katkılarını.

İşçinin Sözlüğü

HAZIRLAYAN: Fethi SAVAŞÇI

ASKERİ KOMUNİZM: 1918-1920 yılları arasındaki iç savaş ve emperyalist devletlerin Sovyetler Birliği'ne karşı giriştikleri askeri saldırı döneminde Sovyet devletinin (proletarya diktatörlüğünün) güttüğü ekonomi politikası. Tarımsal ürün fazlasının devlet tarafından alınması, serbest alım-satımın kaldırılması ve şehirle köy arasındaki ürün değişiminin uygulanması, yiyecek ve giyeceklerin askeri usulle dağıtılması, özel ticaretin tamamen yasaklanması, sanayi üzerinde tam kontrol, üretimin savunma gereksinmelerinin emrine verilmesi, "işlemeyen dişlemez" ilkesi gereğince herkese çalışma yükümlülüğü, askeri komünizmin belli başlı nitelikleriydi. Bu durum sosyalist toplum gelişmesinin zorunlu bir evresi değildi. 1921 yılında Yeni Ekonomi Politika(NEP) ile değiştirildi.

ASKERSİZLEŞTİRME: Bir devletin, ülkesinde, askeri güç, askeri üs, savaş sanayii bulundurmasının, uluslararası anlaşma ile tamamıyla ya da kısmen yasaklanması.

ASKERSİZLEŞTİRİLMİŞ BÖLGE: Uluslararası anlaşmalar gereğince, bir devletin ülkesinin bir kesiminin askersizleştirilmesi, orada askeri güç bulundurmasının, savaş sanayii kurmasının yasaklanması.

ASKETİZM(ÇİLECİLİK): Dünya nimetlerini yadsıyan, dinsel ahlâk görüşü. Buna göre "ahlâksal yetkinliğe" ulaşmak, "tanrıya yaklaşmak" isteyen bir insan, dünyanın tüm nimetlerinden vazgeçmelidir. "Vücudun tüm isteklerini önlemeli, bir yana çekilerek, yokluk ve çile içinde yaşamalıdır. "Asketizm", gerici bir teoridir. Emekçileri kurtuluş ve yaşayış koşullarını iyileştirme savaşımından saptırma amacını gütmektedir. İnsanı her yanlı ve uyumlu geliştirmeyi ödev bilen bilimsel sosyalist ideolojiye tamamen aykırıdır.

ASYA VE AFRİKA HALKLARI DAYANIŞMA ÖRGÜTÜ: Asya ve Afrika ülkelerindeki geniş sosyal çevrelerin uluslararası örgütü. Ocak 1958'de Kahire'de toplanan Asya ve Afrika Hakları Dayanışma Konferansında kuruldu. Merkezi Kahire'de. Örgüte, ulusal dayanışma komiteleri ve örgütün amaçlarını destekleyen toplumsal-politik örgütler üye olabilir. Yönetim organları şunlardır: Konferanslar, Konsey, Yürütme Komitesi ve sekreterlik. Ulusal kurtuluşları için savaş yürüten halklara maddi yardım yapmak amacıyla Afrika-Asya Dayanışma Fonu meydana getirilmiştir. Örgütün amacı, Asya ve Afrika halklarının emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı savaşını koordine etmek, henüz kurtulmamış halkların kurtuluşunu çabuklaştırmak ve onların ekonomik, sosyal kültürel gelişmelerini sağlamak. Örgüt, genel ve tam silahsızlanmadan, uluslararası gerilimin yumuşatılmasından yanadır.

AŞAMA: Bir toplumsal-ekonomik formasyonun tarihsel gelişmesinde bir dönem. Bir formasyonun aşamalarından nicel ve nitel ayrımlar vardır. Fakat bu ayrımlar, çeşitli toplumsal-ekonomik formasyonlar arasındaki ayrımlar gibi derin değildir. Bu yüzden, bir aşamada diğerine geçiş, sosyal devrimler yoluyla değil, bir aşamanın diğerine giderek girmesi ile gerçekleşir. Her aşama, formasyonun karakteristik niteliklerine sahiptir. Marksizm-Leninizm klasikleri şunu öngörmüşlerdir: Kominist formasyonun gelişmesi iki aşamada geçecektir: Birincisi, alt aşama, sosyalizmdir. İkincisi üst aşama komünizmdir. Komünist formasyonun bu aşamaları arasında esaslı ayrımlar vardır. Fakat, üretim araçları üzerindeki toplumsal mülkiyetin egemen oluşu, sömürücü yokluğu, üretimin amaçları, toplumun planlı gelişmesi gibi komünist formasyonun ana nitelikleri, her iki aşamada da karakteristik çizgilerdir.

Y. GÜNEY'İN YENİ FİLMİ: DUVAR

Şurası bir gerçek, özellikle son yıllarda yeni yönetmenlerimizin olağanüstü çabalarıyla yaptıkları filmler, dışarda gerçekten kayda değer başarılar gösteriyor. İşte, geçen sene Berlin Film Festivalinde, "Gümiş Ayı" ödülünü kazanan "Hakkâri'de Bir Mevsim"den sonra, şimdi de yönetmenliğini Yılmaz Güney'in yaptığı "DUVAR" filmi oynuyor, Berlin sinemalarında.

"DUVAR" hakkında, Türkiye'deki sanat basınında olmasa bile, Avrupa'da çok söz edildi. Hatta film daha ortaya çıkmadan hakkında olumlu olumsuz eleştiriler yapıldı. Herhalde bunun nedeni filmin yönetiminden kaynaklanıyor. Çünkü, Yılmaz Güney gerek sinema sanatı alanında gerekse politik alanda, son yıllarda adından çok söz edilen kişilerder biri oldu. Zannediyorum "Duvar" eğer başka bir yönetmen tarafından çevrilseydi şimdiye kadar yapılan değerlendirmeler biraz daha farklı olurdu.

Film, Türkiye'deki cezaevlerinde tutuklu insanların günlük yaşayışlarını, birbirleriyle olan ilişkilerini, acılarını, duygularını konu almış.

Yüzlerce çocuk, kadın ve erkek mahkumun cezaevi yönetimiyle, gardiyanlarla ilişkileri ve bu ilişkilerden doğan bir sürü sorunlar. Bugün Avrupa kamuoyunda en çok sözü edilen siyasi mahkumlar ise pek görünmüyorlar filmde. Sadece bir sahnede, fayet güzel kıyafetleriyle sabah sporu yapıyorlar, devrimci marşlar söyleyerek. Anlatılmak istenen belki de bu değil, ama ister istemez siyasi mahkumların diğer mahkumlara nazaran daha iyi koşullarda yaşadığı izlenimi çıkıyor. Bunun yanısıra bazı sahneleri yorumlamak mümkün değil. Örneğin düğün sahnesindeki öldürme olayının, filmle bir bağlantısını kurmak çok zor. Buna başka bir örnek ise, iyi ve kötü gardiyanların, hiç bir siyasi bilincin rol oynamamasına rağmen, çocuk mahkumlara farklı davranışları. Çocuklara gayet iyi muamele yapan, son derece insancıl gardiyan (Tuncal Kurtiz) neden iyi? Bir siyasi bilinçin ürünü mü, yoksa tamamen bir rastlantı mı? Eğer rastlantıysa bunu filmde işlemenin anlamı ne? Hepsinden önemlisi, tüm film boyunca gördüğümüz herşeyin niçin yapıldığını, neden mahkumlara bu kadar kötü davranıldığını, cezaevlerindeki bu durumun, kötü gardiyan, kötü cezaevi yönetimi meselesi yoksa başka nedenlerinin mi olduğunu anlamak zor.

Daha önceden söylediğim gibi sinemada, gerçeği, olayları olduğu gibi anlatmak her zaman konunun anlaşılmasına yardımcı olmuyor. Sinemada, kendi tekniği ve özelliği açısından yararlanılacak bir çok şey vardır. Önemli olan ne yapacağına, neyin anlatılmak istenildiğine karar vermektir.